

attractiua ab interioribus et remotioribus partibus ad exteriora attrahit. et ad se valeret quodam amara ut yerapigra yeralogodion et alia alleata. quod amara cum penetrat ad remotas partes. et extrema magis purgantur quam alie medicinie. tunc materia sic digesta sic attracta medicina congrua euacuat et expellit. caute tamen ne nimia fiat euacuatio. nocet ei corpus quod indoluit et quibus plures humoribus quam malis euacuat. iuxta illud Hippocrati. multum repetere euacuare aut repellere. calescere aut infrigidare. fallax est et nate penitus inimicum. Considerat autem bonum medicinam materiam egritudinis et locum materie. et et vires patientis et secundum se variat medicinam. si enim materia siue humor peccat euacuat. multum profert egro. si vero non infirmum amplius molestat ut dicit Hippocrati. **De medicina attractiua Ca. LXX.**

Medicina attractiua operatur per subtilem calorem et subtilitatem suam facillime penetrat et calore suo attrahit siue ferit. siue aliquid in fixum siue humores qui latent in profundo. Item medicina digestiua est necessaria. quoniam materia est multum dura et compacta. Incidit enim et diuidit materiam. et sic ad expellendum aptam reddit. Et ideo operatur per incisiuam et attenuatam. que subtilitate siue suble coopante calore premit materie separta parte ut in diurencis. Item medicina laxatiua aliquando purgat materiam digestam dissoluedo et attrahendo ut scamonea recepta in stomacho sumum subtile facile penetrantem a se emittit et humores dissolues abominabiles nature reddit atque attrahit eos adiuuante virtute expulsiua et attractos a se eicit et expellit. Quedam laxant sua viscositate lubricando ut mercurialis malua et bismol. quodam vero acumie humores penetrando ut euforbium. quedam sua glutinositate promendo sicut mirabolani. quodam sua salugine intestina mordicando ut semetatriplis. quodam vero dulcedine sua et humiditate intestina infundendo ut cassia fistula. Item medicina strictiua operatur per frigidam grossam in suba. Nam frigide partes coadunant et prius suarum grossicie penetrare prohibent sicut galla. quoniam grossos generat humores. unde strungunt opilando et virtute retentiua proficundo ut escula. que

dam autem restringunt specialiter sanguinem ut coralus. bolus. ematbitbes. plantago et bismol. quod datur ventrem ut citonia mora rosa et bismol. Item medicina induratiua est que vel materiam coagulat et malaginat. et hoc operatur per valde frigidam sicca. vel humida ut psillium sempiuua porzula. solat et silia. Item medicina molliuua operatur per calidam mediocrem et multum humidam. sicut et maturata. Item aptiua. virtutem et attenuatam habent virtutem. apertur ei meatum opilatos et attenuat viscosos humores atque siccos et hoc facit per calidum atque siccum Item modificatiua operatur per dissoluedo ut calamitum vel mollificando ut cassia fistula. malua. l' ere stritate et siccitate sua sordes abstergendo. Sunt autem multe alie species medicine et differene sicut mortificatiua. corrosiua. virtutem. dyaforetica. repulsiua. mitigatiua et bismol. de quibus tractat in libro de simplici medicina. Sed hoc de proprietatibus infirmitatum et medicinae conditionibus put ad prius opusculum pertinet sufficienter ut sic huic negocio fines imponam.

Incipit liber octauus de mundo et corporibus celestibus

Distinquatur autem de diuinitate deo tractatum est de diuinis nominibus de angelorum proprietatibus. necnon de bonis et eius partibus et accidentibus et ipsius diuinitatis plenitudo restat ut ad proprietates mundi sensibilis quantum nobis datur de superman agnomam. ut materiam diuine laudis ex proprietatibus operationum possumus elicere aditibus. Inuisibilia enim dei per ea que facta sunt intellecta conspiciuntur ut dicit apostolus. Et ideo aliquando mundi boni et preterit ipsius proprietates huic opusculo. breui sub prebendio inserere proponimus ut per similitudinem proprietatum corporaliu. intellectum spirituale et mysticum facillime in diuis scripturis accipere valeamus. **Proprietatibus itaque mundi inchoandum est**

Quid sit mundus Caplm. I.

Unde itaque ut dicit mercurius. dicitur tribus modis Nam mundus dicitur diuinus intellectus

mōs. s. archetip⁹ incorp⁹ inuisibil⁹ & eter-
nus ad cui⁹ exemplū mōs sensibilis est crea-
tus sicut di. **Boeti⁹.** Tu cūcta supno ducis
ab. exemplo pulcrū pulcerrim⁹ ipse **Mūn-**
dū mente gerēs. similiq; imagie formās zc.
Secūdo mō d^r mūd⁹ pⁿuūsitās eoz q̄ celi am-
bitu p̄nēt vt celū i q̄ sydera lucēt. ignis i q̄
oīa calēt. aer in q̄ oīa viuētia spirant et vi-
gent. **Alqua** q̄ t^re latera circūcingit terra q̄
omnia inferiora sustinet atq; nutrit. de q̄ d^r
mūd⁹ p̄iplum fact⁹ est. **Tercio** d^r hō minor
mōs. qz totū mundi imaginez in se rep̄ntat.
Est itaq; p̄m⁹ mūdus et̄nus in diuina mēte
et̄nat^r p̄manēs. scdus mūdus p̄petu⁹ est di-
uina volūtate esse p̄petuū & originē ex illo p̄-
bens. sc̄ius s̄m qd̄ est p̄petuus. s̄m qd̄ est ca-
ducus oīm similitudinē in se gerēs. **De p̄mo**
aut̄ mūdō & de tercio in p̄cedētib⁹ dicitur est
Hūc de mōdo sensibili dicendū est. **Mūdus**
igit̄ vt dicit marci. est vniuersitas creatorūz
p̄globata in s̄pere modū. **Nā** mūdus s̄peri-
cam & circularē h̄z s̄pēm & figuraz. **Nec** fuit
vt dicit **Marcian⁹.** alia figura mōdo ita con-
grua sic orbicularis & rotūda et h̄z p̄pter vni-
uersitatis p̄fectōz. et p̄p̄t̄ illam quā h̄z in esse
p̄petuo cū suo opifice q̄ sine caret & p̄ncipio
p̄figurātōz. **Mūdū** aut̄ totū p̄hi in duas
p̄tes diuiserunt. quaz nobilioz et simplicioz
p̄s supioz & actiua a circulo lune se extēdens
vsq; ad planeticā regionem. **Altera** p̄s ē in-
ferioz passiua q̄ a lunari globo incipit vsq;
ad centz terre inferius se p̄tendit. **Istū** parti-
cularem mōm inferioz describit **Marcia.**
Mūd⁹ inq̄t est circulus ex q̄tuoz elemētis
eīdem totis in s̄pere modū p̄globatis terrā
in medio vndiq; desixā et̄nis celi rapit⁹ cir-
cūcurrens. **Ad** istius mōdi p̄positionē crea-
uit diuina v̄t⁹ p̄mordialem materiā in qua
velut in q̄dam massa erāt potentialit̄ q̄tuoz
elemēta nō distincta sicut mō sed erāt p̄mi-
xta. & illa massa yle a platone in thimeo ē vo-
cata ex q̄ diuina sapia oīa elemēta. & elemen-
tata p̄posuit & p̄durit & p̄p̄ijs q̄litanibus in
regionib⁹ ordinauit singula & distinxit. **Nā**
qd̄ in illa materia calidū fuit et siccū cessit in
materiaz ignis quē rōne sue leuitatis diuina
sapia supius collocauit. **Qd̄** v̄o frigidum &

liccūz in sūma fuit cessit in materiā t̄re quā
sua ponderositas & cōpactio inferi⁹ posuit.
Qd̄ aut̄ calidū & humidū fuit in materiā
aeris cessit. **Qd̄** v̄o frigidū et hūidū in mate-
riā aque p̄uenit. **Et** hec duo elemēta s̄m ma-
iozē vel minorē leuitatē & rarefacibile subti-
litate in medio ignis & terre collocauit. **Nā**
istā materiā p̄mā plato vt potuit in thimeo
sic descripsit. **Fuit** enī yle. i. p̄ma materia sine
q̄litate & sine q̄nutate. sine colore. sine specie
sine loco. sine t̄pe. inē aliquā subam et nullā
existens zc. **Hec** v̄ba multū sunt difficilia in
sic exponunt. qz d^r fuisse sine quātitate. non
qz oīno fuerit sine omni quāto. sed quia nō
fuit det̄miatē q̄ntitatis. quo ad nos sicut ga-
gas d^r imensus q̄ntum excedit alioz hoim
q̄ntitatem. **Ideo** etiā sine q̄litate d^r. qz nō ha-
buit a q̄litate aliq̄ specialiter noiari. non enī
potuit pl⁹ calida q̄z frigida dici. nec ecōuer-
so & sic de alijs. **Sine** colore. qz nō habuit ali-
quē colozē innatū in aliq̄ elemēto. **Sine** t̄pe
fuit qz nōdum fuerāt t̄pa et tempoz vicissi-
tudines q̄n̄ hec materia ē creata. **Sine** loco
fuit. qz nō habuit determinatū locū pl⁹ sur-
sum q̄z deorsum. nec plus in latū q̄z in lōgū
Inē aliquā subam est & nullā. qz nulla suba
materialis p̄cessit illā. s̄z aliq̄ est secuta. **Ma-**
teriale igit̄ p̄ncipiu⁹ mūdū inferioz fuit illa
materia inuisa sc̄z p̄ma materia cōmunis q̄
oīm formaz et qualitātū fuit susceptibilis.
que etiā sub diuersis specieb⁹ et formis p̄ser-
uat. **Permanet** ei hec materia q̄ ad subam
incorrupta q̄suis p̄tinue q̄ ad q̄litates trans-
mutabilef alteret. qz ista materia q̄ modo p̄-
rarefaciōem manet sub forma ignis et sub
igne. statim p̄ p̄densatōz induet formā aeris
que p̄us sub specie ignea fuit ignis. **Ex** quo
p̄t̄z qz p̄ma materia q̄ mūdus materialit̄ cō-
stat est ingenerabil⁹ & incorruptibilis a qua
oīa materialia incipiūt & in quā redeūt tan-
q̄z ad matrīcē. **Mūdus** itaq; ex reb⁹ mltis
oppositis & p̄trarijs est p̄positus & in se est
vnus. **Mūdus** ei vnus est numero & nō plu-
res mundi. et h̄z p̄pter materie vnitatē sicut
in libro d^r de celo et mūdō. **Occupat** ei totā
materiaz suam sicut ibi d^r in ca. de eter. mū.
Mūd⁹ ergo d̄ quo h̄ loq̄mur nō ē diuers⁹

in se neq; diuisus fm subam q̄uis in ipsi⁹
 p̄ibus inueniat p̄arietas. quo ad aliquaz
 q̄litas repugnantia. Summa eni ⁊ neces-
 sariaz bz m̄ds in suo toto p̄uenientiaz et q̄si
 q̄ndam. musicā armoniā q̄uis in aliq̄bus
 eius p̄ibus p̄pter qualitates repugnantes
 aliquā parti dissimilitudinē videat sic exp̄sse
 dicit Aug. sup̄ gen̄. Transibit aut̄ mūd⁹ iste
 quo ad istā passibilem quā modo habz spe-
 ciem ⁊ figurā. Sed p̄manebit i esse p̄petuo
 quo ad subam et naturaz sicut idem asserit
 augustinus. Et dicit glosa ibi. Celum et ter-
 ra trāsibit ꝛ. **M**atth. xxiii. Ex q̄ p̄tz q̄ m̄ds
 rōne sue mutatōis est si q̄dē admirāndus. ni-
 bilominus t̄n p̄pter materie nobilitatem. ⁊
 forme v̄tualem actualitatē. ⁊ p̄sequens p̄-
 ductionis ⁊ generatōis rez taz facilem po-
 testatē n̄ tā ipse mūdus q̄z mūdi opifex de⁹
 sup̄ oia est laudād⁹. **N**ulla ei ē tam vilis tā
 infima in tota mūdi machina p̄s siue picu-
 la in qua tā in materia q̄z in v̄tute et forma
 nō reluceat laus diuina. **N**ā i materia ⁊ forma
 mundi q̄dam est differētia. sed cū armonia
 est p̄summa. **N**ā illa p̄s mūdi que fm na-
 turam purior ⁊ simplicior est atq; nobilior.
 vniformē habet inclinātōz et appetitum ad
 nobilioris forme susceptōez. ⁊ que sp̄ualior
 ē magis est inclinabilis ad formā sp̄ualiorē
Un materia celestis simpliciorē ⁊ nobiliorē
 reddit et exigit formā q̄z elemētariis. ⁊ et ip̄a
 materia celestis nobilior est et simplicior in
 nobilior corp̄e vt in sole q̄z in luna vt in mer-
 curio vel in marte. **M**ateria ei elementaris
 nobilior ē in igne q̄z in aere vel in ceteris. vn̄
 grossior est materia in terra q̄z in alijs. **N**āz
 ibi s̄ p̄les p̄tes materie aggregate fm arist̄.
 vn̄ dicit q̄ ex vno pugillo terre fiunt decē aq̄
 imo materia vn̄ius elemēt purior est i vna
 p̄te q̄z in alia. sicut dicit in p̄mo methorum.
 p̄tes ei ignis superiores nobiliores et simplici-
 ores ⁊ p̄tes terre centrales sūt grossiores cō-
 paciores ⁊ impuriorez. **C**ū eni p̄tes mixto-
 rum sunt ab elementis fm q̄d p̄tes elemēta-
 res sunt puriores vel nobiliores sūt mixta
 simpliciora vel puriora. Et fm q̄d ecōuerso
 est in elementis ecōuerso est in mixtis. **N**o-
 bilior itaq; materia mūdi p̄sturiua. nobili-

orū indiget forma. Et ideo solet disponi ma-
 teria fm q̄d exigit forma. qz si d̄ terra debeat
 fieri ignis. oportet q̄ materialis terre grossi-
 ties subiliet et depuret. et sp̄ualior ⁊ simpli-
 cior efficiat vt sic simplicior forma scz ignea
 induat. Et vt breuiter dicā necesse est vt fm
 forme p̄prietatem ipsa materia p̄paret. **C**ō-
 siderat itaq; mundi nobilitas fm sui partes
 digniores ⁊ etiā effectus nobiliores. Et ideo
 p̄s mūdi superior reputatur dignior. quia ibi
 materia est purior ⁊ forma ē pulcior et vir-
 tus amplior in superioribus inuenit. Tanto
 eni mūdus in vniuerso pulcior est ⁊ decen-
 tior: reddit quanto deforme p̄s mundi infe-
 rior superioris pulcritudine. decentiori gloria
 insignit sicut di. **A**ugustinus. que dā p̄fectio
 claritatis ⁊ v̄tutis que in superioribus p̄cellit
 ad p̄fectionē inferior ⁊ decorationē p̄tinue
 se diffundit. **Q**d etiam videt infima p̄s mū-
 di in decore ⁊ lumiofitate amisisse **R**ecupe-
 rat in fecūditatis grā et v̄tute. **N**ō enim mi-
 nus est admirāda t̄re virtuosa fecūditas in
 p̄ductione herbarū arborū florum ⁊ fructuū
 in generatōe varia aialū ⁊ reptiliū. **I**n va-
 ria p̄ductione metalloz gemaz et lapidum
 q̄z sit admiranda celi claritas cū diuersitate
 suoz orbium ⁊ astroz. Et q̄uis mūdus tot
 laudabilib⁹ rez differentijs sit diuie v̄tutis
 insignitus potētia. multis t̄n defectib⁹ et cō-
 ditionib⁹ miserabilib⁹ q̄ntum ad ei⁹ inferi-
 orem p̄te v̄ndiq; est subiect⁹. **N**ā mundus
 iste q̄uis videat eē genitor ⁊ nutritor corpo-
 rum. carcer t̄n est spiritūū et aiaz durissimū
 exiliuz est ac locus miseriaz innumerabiliū
 et penaz. **N**am mūdus locus est reatus et
 trāsgressionis. **I**ncolat⁹ et p̄grinatōis. do-
 lozis ⁊ lacrimationis. laboris ⁊ fatigatōis
 horrois ⁊ p̄fusionis. motus et mutationis
 flux⁹ et alteratōis. trāsit⁹ et corruptōis. inso-
 lentie ⁊ p̄turbatōis. violentie ⁊ opp̄ressionis
 fraudulētie ⁊ deceptionis. **I**n mundo nihil
 aliud inuenit q̄z vanitas. malignitas. cupi-
 ditas. anxietas. d̄fectibilitas. ⁊ verustas. mū-
 dus notos allicit ⁊ diligit. ignotos abijcit et
 p̄temnit. mūdus multis obest paucis p̄dest.
Amatores suos decipit et fallit. **N**ā multa
 p̄mittit. s; ad vltimū pauca soluit. **P**rempto

res sitos ad modū vmbre īsequit̄ et apprehē-
dere n̄ desinit. s̄ suos seq̄ces fugere satagit̄
pretendit. et iō illos q̄s maxie diuitijs et bono-
ribus h̄ extollit. in fine maxie depaupare et
deicere cōsuevit. Et vt v̄bis beati Greg. vtar
fugied⁹ est m̄ds etiā si p̄speris nos d̄mulcet
Qui ergo tot calamitatib⁹ pulsat q̄d aliud
q̄s vt deserat clamat. Et hec de pprietatib⁹
mundi in generali dicta iam sufficient.

De celoz distinctione Caplm. II.

Nunc ad descri-
bendas pprietates ei⁹ aliquas
de celo et ei⁹ pub⁹ xpo adiuuā-
te manū apponam⁹. Nā celus
angeloz et boīm bonoz locus est et habita-
culum vt di. Beda. Celum aut̄ fm̄ sanctorū
traditōnes aliud est visibile aliud inuisibile
Celū aut̄ visibile est multiplex. sicut di. glosa
sup̄ deut. x. abi. celū d̄ni dei tui est et celus celi
Septē sunt celi. s. aereū. ethereū. olympeus.
igneū. firmamentū. aqueū. empireū celum.
scz angeloz Celū itaqz aereū vocat̄ medium
aeris intersticiū. q̄da grossis vaporib⁹ aq̄
et terre nō poia ē infectū. vñ illa ps aeris pu-
rior. et ab inferiorib⁹ qualitib⁹ impmixtor
pp̄t sui puritatem et dyaphanitatē siue na-
turā transparentē celi noie nūcupat̄ sicut d̄
sup̄ Matth. xii. volucres celi comederunt
illud zc. Celū ethereū fm̄ q̄sdam vocat̄ supre-
mum aeris intersticiū q̄d īmediatius spere
ignis ē iunctū et d̄ ethereū. qz illud mediū
in ignē et aerem p̄tinū est ab igne splendo-
ris et illuminatōnis receptiū. Etheros enī
grece splendor d̄ latine. vt di. Iud. Celus vō
igneum fm̄ q̄sdam vocat̄ centrū spere ignis
pp̄t ipsius ignis puritates subtilitatē et lum-
inā quā habet p̄ cetis elemētis actualitatez
et p̄pter alias q̄sdam nobiles celestes q̄s ple-
quit̄ ex vicinitate orbis planetaz pprietates
fm̄ Greg. aut̄ sup̄ locum illū iob. Intuere ce-
lū et p̄templare ethera zc. Noie etheris intel-
ligit̄ tota regio a lūa vsqz ad stellas fixas in
qua sūt orbis et circuli septē planetaz. Que-
re infra primo de ethere q̄d sup̄ hoc sentiat.
Marci. Alexander sic ordinat septē celos
dicens. Primum celum est luminis datiuus

vniforme et nō motū. s. celum empireus. Se-
cundū celū donatiū dicit̄ esse luminis vni-
forme et motū. s. aqueū et cristallinū. Tercū
datiuū luminis nō fm̄ oēm prem luminosi-
tatis vniforme et motū vt celum stellarum.
Quartū est receptiuus lumis sine calore scz
olympicū. Quintū est receptiuū lumis cū ca-
lore. s. celū igneū. Sextū est receptiuū lumis
iunctū cum pre superior et d̄ celū ethereus
Septimū est receptiuū lumis iunctū cum
pre inferiori. s. aereū. Et sic v̄bis vocare olym-
pum regionē orbium planetaz. qz illud spa-
cium est p̄tinue luminosus. Firmamentū aut̄
vocat̄ celū p̄m fm̄ p̄hos et vltimū in cui⁹
p̄uexitate sita sunt corpa sydez et stellarum
Nam p̄hi nō ponūt nisi solū celum vnum.
imo vt dicit basilius in exameron. P̄hi
linguas coroderēt qz p̄les celos esse sent-
rent. Illud aut̄ celū scz firmamentū sic d̄scri-
bit arist. in li. de causis elementoz. Celum in-
quit̄ est q̄ntū elementū ab elementis inferio-
rib⁹ discretū naturali pprietate ac distinctū
Neqz ei graue est qz tūc descēdere posset. ne-
qz leue. qz tunc forsan ascēderet. qz si eēt vnū
ex q̄tuor. vel esset cōpositū ex quatuor. ingre-
derēt in ipsuz corruptio vniuersali v̄ p̄cu-
lari. imo sicut d̄ ibidē. Creator posuit ipm
cām et p̄ncipium generatōis et corruptōis
Et iō necesse fuit ipz eē ingnabile et incor-
ruptibile ne p̄querēdo generatōis et corrupti-
onis p̄ncipio esset abire ad infinitū. Est aut̄
celū illud inq̄retus et mobile vniuersali. cui⁹
mot⁹ est reuolubilis sup̄ medium. s. sup̄ arē
q̄ stat fixos inē duos polos īmobilis. s. meri-
dionalem et septentrionalem et illd celū est fini-
tum q̄ ad dimēsiōnē et loci extensionē sed est
sempiternū q̄ ad motū. Adouet̄ ei a moto-
re infinite potētie. a dō q̄ est sublimis et glo-
riosus in secula. hucusqz arist. in li. de ca. ele.
Vocat̄ at̄ polos duas stellas in sumis celi
extremitatib⁹ in ipsi⁹ medio sup̄ et inferi⁹
collocatas qz vna est sup̄ posita in medio
celi ad septentrionē et d̄ polus arctic⁹. Alia
est ex opposito ad meridiē et d̄ pol⁹ antar-
ticus q̄li p̄ polū arcticū posita. Inter duos
istos polos q̄li inter duas sui extremitates
celū obliq̄ mouet̄ ab oriēte vsqz ad occiden-

tem. et ab occidente itez vsq3 ad orientem. et hoc semp vniformiter sic rota mouet circa axem. vñ axem vocat arist. qñdā lineā intellectualem porrectā a polo vsq3 ad poliū dya-
metraliter et extensā. circa cui⁹ mediū tonus celi ambit⁹ equalr circūferē sicut ibidez dicit pmetator. **E**st ist⁹ celi natura dicitur in libro de ce. et mun. s̄m nouā translatoēs. **C**elū inquit est vnū ppositum ex materia quoniā pmet materiam ex qua et celū noiat. que dicitur in celsus tot⁹ sc3 vnuerli. et sequit in eodez. nō sunt neq3 fuerūt. neq3 erūt celi mlti. **C**elū enī est vnū pfectū ppletū cui nō est sile. neq3 ē locus extra celū. neq3 corp⁹. neq3 vacuitas. neq3 plenitudo. neq3 tps qd est numer⁹ mor⁹. vñ illic est vita fixa. s̄. extra vltimū. et est sempiterna. que neq3 deficit neq3 finit. et illa est vera vita. **I**te idēz ibidē. celū neq3 fabricat⁹ est neq3 generatū. sed simplex ē. cui⁹ mor⁹ ē eq̄lis in q̄ nō est diuersitas et est mor⁹ ei⁹ singularis et circularis cuius motor est spūs q̄ mouet illd sua volūtate. et p̄nuat radi⁹ celi cū radio ignis et p̄nuat⁹ est cū illo ad vtilitatem boīm pp̄ pmanentiā vite. **F**irmamentū itaq3 vocat celū. q̄ solidū est et firmū. q̄ imminum h3 intransgressibile vñ p̄ nimia firmitatis sui permanentia incorruptibile est et imutabile tā in suba q̄ in forma. **E**st atq3 forma ei⁹ s̄perica et cōuexa et quasi p̄caua q̄ ad nos. sed quasi p̄uexa q̄ ad ea que sunt supra celū cui⁹ mor⁹ est naturalr circularis et mouet oblique et circularit̄ ab oriēte in occidētem. voluitq3 secū et circūducit motu simplici et vniformi infra diē et noctis spaciū totū qd sub ipō ē. vsq3 ad ignis regionē. vñ orbē septē planetarū secū rapit et circūducit. **O**mne aut qd sub ipō est. vt dicit raban⁹. vñ ei⁹ mouet obedit ordie vniformi et imp̄turbatō. vñ vsq3 ei⁹ motiua sic ipemet dicit super positōne gen. exēdit se vsq3 ad inferiora bec elemēta. vñ et ignē supiorē credit secū circūrotare. puenit q3 buiul mouet vñ vsq3 actio vsq3 ad aerē et vsq3 ad aq̄e in qb⁹ q̄ ad fluxū et refluxū. in pre marina facit exuberatōnez **D**ec atq3 tria elementa. s̄. aer ignis et aqua obediūt qdē motui celi. s3 nō vno mō neq3 vno ordine ipm imitant. sed s̄m magis et minus

et qd sup̄ est et leui⁹ et puri⁹ obedit magis et qd est min⁹ tale sequit tard⁹ et obedit min⁹ **T**erra huic celesti motui nō obedit et virtuti vt ab eo suscipiat localem motiones. q̄zuis ad p̄ducēdas ex se spēs diuersas eius suscipiat imp̄ssiones. h3 igit firmamentū sicut dicit idē raban⁹ q̄ ad motū in celsū vniformē. ordina-
tū et imp̄turbatū. oim tñ motū velocissimū vñ ne pp̄ velocitatē mor⁹ ei⁹ mundi machina dissoluat. retardat ordina-
tō motu plane tar. et sic mor⁹ ei⁹ imp̄t motu p̄rario mōderat. **M**ouet q3 et quiescit. q̄ licet in p̄b⁹ mutet sūū. tñ i toto neq3 sūū mutat neq3 variat locū. **T**urbans igit inferiorib⁹. et q̄ si casualit̄ fluctuātib⁹ celū cū suis orbib⁹ ordis sui tenorē saltē in p̄cto nullaten⁹ derelinq̄t vñ mor⁹ celi ē ron⁹ tps p̄mū subiectū et mōd⁹ et regula oim morūū aliorū. **E**st igit firmamentū mediāte motu suo gn̄atōis et corru-
ptōis i mōdō inferiorū p̄ncipiū effectiūū. **E**t rō vt dicit rabanus. q̄nā firmamentū sui lumis virtutē generatōis effectiūā ad trā tanq3 ad p̄p̄ū centz dirigit et destinat. et radios suos in ire sup̄ficie aggregat marie et coadunat. sicut oñdit in scia p̄spectia. **O**mne ei⁹ corp⁹ s̄pericū p̄cauū et lumiosum in qlibet p̄cto suo dirigit vnā lineā radiosa in centz illius corpis lumiosi ad sup̄ficiē cētri. et q̄nto qlibz linea radiosa ē vicinior alteri linee creūt ad sup̄ficiē cētri. tāto ex vicinitate vñ ad aliā est formoz ad imp̄mendū in centro effectum suū. **E**t q̄ manifestū est q̄ cū corp⁹ celi sit s̄pericū. p̄uexū et lumiosū. et trā resp̄ctū magnitudinis celi nō obineat nisi vicē p̄cti cum sit centz. in trā necessario sit maria aggregatō celestū radiorū. **E**t q̄z virtute et p̄actu fit maxima generatō et p̄ductio rez generabiliū in terra q̄ est centz ipsi⁹ firmamenti. et q̄zuis sit p̄ncipiū gn̄atōis celū. nō tñ recipit generatōne in se vel corruptōz vel diminitōem vt augmentū. **N**ā celū in suba h3 summā simplicitatē vniformitatē. et puritatē nullā h̄ns p̄tū diuisionē nec p̄rarietate. et iō nullā habet ex se potentia ad corruptibilitates. vñ sic arguit arist. in li. de ce. et mun. **D**is inquit corruptio est ex p̄rarijs. celo aut̄ nihil inuenit p̄rariū quare celū nō corrūpit. **C**elū etiā

quod sit in se et ex se sit uniforme. tñ h3 neca-
rio ples orbis et circulos in figura et magis
dine lōgitudinis et latitudis differētes ppter
diuersas māiones qbus indiget mortales.
vt di. arif. i. li. de causis elemētoꝝ et alias. nā si
fm vnā dispositiō et mensurā recipet mōs
inferior influentiā radioꝝ paret alimentum
mortalū et generatio oim inferior. Et iō ne
cessariū fuit motū celi esse obliquū vt ex ele-
uatione et Dep̄sione orbū nūc calor nūc fri-
gu s in cētro generēt. vñ si directe celū moue-
ret q ad nostꝝ sitū. oia calore vel frigore i no-
stro situ bitabili psumerent. vt di. Arif. Nec
solū attendit in celo puritas et incorruptibi-
litas ex pte materie veyetiā pulcritudo et cla-
ritas ex pte forme. vt di. Arif. in li. de sensu et
sensato. Celū ex sui nata splendidiū est. sed in
pub^o ei^o est differētia. Nam in stellis ē maior
aggregatio lumis q in alijs pub^o ipsi^o celi
An ex pte forme h3 rotūditatē cū pueritate
pueritatē cū claritate. dyaphaneitate siue
trāsparenū et pspicuitatē vniuniformitates in
toto sed in pubus diuersitatē. ex mutuo cō-
cursu orbū et motu p̄trario planetay dicūt
sapientes generari cōcentū et armoniacā sua-
uitatē. An macro. in li. ciceronis. exponens
scipionis somniū in. vi. de rep. lib. 20. Impul-
su et motu ipsoꝝ orbū efficiē son^o ille q acu-
ta cū grauib^o t̄pans. equalē sonū facit et con-
centū zc. Propter bec dicit in li. d. ce. et mū. in fine
q celum mot^o sui p̄nuitate in flāmat illud
sup qd mouet. vñ ether ex motu celi ignitur
Motus ei causat calozes. vñ ibidem dicit p se
et sensibiliū inuenit q ex motu fit calor et ex q-
ete frigiditas. et iō calor materias emollit. et
dissoluit. frigiditas vō aggregat et p̄stringit
vñ ptes elemētales motui celi vicini^o exntel
ceteris pub^o mūdi inferioris sūt calidiores
vt p̄t in igne et in aere. In t̄cio aut elemento
scz in aq est mot^o debilitat^o. et iō in ea est fri-
giditas sed n̄ in vltio. In q̄rto aut scz in t̄ra
pp̄t nimīā elōgatōz a motu celi fit p̄stricō
in vltimo pp̄t calozis absentia dñum frigi-
ditatis. Et iō terra p̄manet q̄escens et p̄ben-
nis vt nō moueat sicut di. Arif. ibidē. Ho-
bilitas itaqz celi attendit in materia et suba
in forma in motu in situ in sube sue simpli-

itate puritate et p̄petuitate. In forme clari-
tate dyaphaneitate siue pspicuitate et in spe-
rica orbicularitate. In motu vniuniformitate
velocitate et i v̄tute siue sublimitate. qz
ad sitū a centro terre maxie distat et in dimē-
sua q̄nitate. qz eis magnitudo imaginatō
nē. imo rōnis mēsurā supat in p̄tate. qz oia
inferiora sibi subdita regulat ordinat et men-
surat. Et qd sup oia mirabile est. oia inferiora
celū ordinat et imutat et tñ a nullo inferiori
se imutatōz aliquā recipit. nec aliqd sibi
dissimilem nata et v̄tute aliqua ipsi celesti
corp̄i se p̄format.

De celo aqueo siue cristallino
Capitulum III.

Ex tū celū est aq/
us siue cristallinus qd ex aq̄s posi-
tis sup firmamētū diuitant potē-
tia est formatū. aq̄s ei esse sup celos colloca-
tas diuie sēpture autoritas nob̄ tradit. que
ita se leuigate et subiliate. q̄ i materiā celestē
sunt p̄uerse. et iō p̄manent ibi fixe. Beda tñ
dicit q̄ aque ille celestes nō vaporali tenuita-
te. sed granli q̄daz soliditate v̄tute diuina sup
firmamētū se suspēse. et h̄ mō ad ipet^o firma-
menti moderatōz vel ad calozis generati ex
ei^o velocissimo motu rep̄sionē. Op̄io enim
fuit Bede q̄ celū ignee sit nate sicut platon
ci posuerit. An di. beda. Celū est subtilis et
igne nate rotūdiū a centro t̄re equalib^o spa-
cijs collocatū. Et iō forte beda videbat q̄ iō
fuit necesse ibi eē aq̄s vt calor ille celestis ad
t̄pantiaz duceret q̄ ex tali inflamatiōe mōs
inferior dissipendiū nō pateret. ex frigiditate
ei naturali illay aquay sup firmamētū verti-
cem positay dicūt aliq̄ stellā saturni eē frigi-
dam pp̄t illā quā h3 rōne sui sit^o cum firma-
mēto vicinitatē. Dicit etiā q̄ firmamētū p
v̄tutē illay aquay infrigidatū infrigidat or-
bem sat̄ni sibi magis primū et vicinū. Sed
qliter istud possit fieri rōnabili nō est p̄sp̄-
cūe rōe v̄tētib^o māifestuz. Nam cū aq̄sa suba
rōne v̄tūsqz qlitatis sue. s̄būditatis et frigi-
ditatis celesti sube penū^o sit p̄traria. on est
bñ liq̄dū philosphātib^o qlitē inē corp̄a tam
disparia possit vnitas aut p̄cordia aliqliter

ueniri. Et in scriptum est iob. xvij. Qui facit
 concordia in sublimibus suis. Ideo alio modo sen-
 tiunt et opinantur moderni qui interiora philosophie spe-
 ctantia profundius ut arbitror se scrutant. Dicit
 ei Alexander quod aequale ille que super celos sunt non se-
 ibi posite ut frigide et fluxibiles et huiusmodi vel et
 sicut solide, congelate, et poderose. Ite ei pro-
 prietas sunt etiam in se habentes contrarietate et sibi
 mutuo repugnantes, sed potius per ordinacionem
 diuine sapientie que ille super firmamentum sunt sub-
 mobilissima nature sue ordinacione diuine collo-
 cate, put nature celesti maxime sit propter quod et huiusmodi
 est nature proprietatis et transparentie que
 principaliter subtiliter inuenit in natura aequale ratio-
 ne cuius habet uenientiam et cum celo empireo et etiam
 cum firmamento. Et ideo posuit dominus aequales infe-
 rius sub ratione frigidi et humiditatis cum alijs ordina-
 tionibus necessarijs ad generacionem et corruptio-
 nem seorsum posuit in ratione spicui, put fuit ne-
 cessarium ad uniuersitatis preseruationem. Et ideo
 dicit celum esse dictum aqueum et crystallinum ratio-
 ne mobilitatis et spicuitatis. Est ei spicui-
 um ad modum crystalli, a superiori celo scilicet ab
 empireo, luce vel luminositate plenitudineque
 recipiens et receptum ad inferiora diffundens,
 et ideo dicitur celum quasi nobis inuisibile et occultum
 crystallinum uero quod dicitur. Et ideo in summo dicitur
 crystallinum, non quod dicitur sicut crystallus. Sed quod
 uniuersum est luminosum et spicuum. Aqueum
 autem dicitur quod admodum aque ex sua subtilitate
 et mobilitate mouetur, et illud motum mouet ce-
 lum primum et illud ulterius mouet quod sibi est
 magis propinquum. Et ideo illud celum quod mouet
 inferiora, inferiorum mobilium precipue est preser-
 uatum ut dicit alexander.

De celo empireo ¶ Ca. III.

Celum empireum

est primum et summum celum, locus angelorum
 regio habitaculum hominibus. Et dicitur empireus a
 parte quod est ignis quasi totum igneum sic dicitur non ab ar-
 dore, sed potius a lumine et splendore ut dicitur. Ite.
 Ite dei celum summe est lucidum, influens lucem
 et splendorem super celum crystallinum sibi propinquum
 et primum. Est autem de natura sua uniuersum si-
 ne stellis, et sphericum ut dicitur. Dama. Ideo est
 sphericum, ut rex spiritualium et corporaliu sit co-

tentum. Est ei naturaliter quietum immobile scilicet
 et immotum. Vnde illud celum non est necessarium
 propter continuationem generacionis inferiorum
 sed potius ut dicit alexander ad completiones uniu-
 uersi in genere corporum, secundum determinata ex-
 tremum ad medium est autem opacum in summo, scilicet terra
 et luminosum in summo scilicet celum empireum et utrum-
 que corpus scilicet extremum summum et infinitum
 est de se immobile et quietum. Ite celi proprietates
 describit rabanus utens uerbis basilij in exame-
 ron sic dicens. Celum est empireum est corpus pri-
 mum, natura simplicissimum de corpulentia huius-
 modii, quod subtilissimum, primum mundi firmamen-
 tum, quantitate maximum, qualitate lucidum, fi-
 guratorem sphericum, locali situ summum, quod a cen-
 tro remotum, amplitudine sua spirituum et cor-
 porum uisibilem et inuisibilem continentium, dei sum-
 mum habitaculum, licet ei deus sit ubique et in spe-
 ciali dicitur esse in celo, quod ibi relucet potissime sue
 uirtutis operatio, et ideo celum dicitur specialiter sedes dei,
 quia in corpore mundi species celi pulchrior est, ut
 dicit Dama. In celo diuina uirtus manife-
 stius operatur.

De ethere ¶ Cap. V

Ether grece splen-

dor dicitur latine. Ether secundum philosophum est su-
 perior regio summum intersticium aeris
 et ignis ubi est perpetuus splendor luminis siue
 lucis, anaxagoras autem dicit, nomen etheris
 est nomen ignis. Et hoc putauit ut dicitur aristoteles,
 propter ipsius inflamacionem que causatur ex ve-
 locitate sui motus. Vnde secundum ipsum anaxagoram
 inflamans et inflamabile uocatur hoc nomen
 Marcianus autem dicit quod ether est locus ab
 inferiori mundo separatus inuisibilis respectu
 inferiorum que patiuntur multiplicem uariationem.
 In ethere uero ubi dies est perpetuus non diu-
 no lumini non succedit nec mixtum, quod tam altum
 locum umbra terre que noctis causa est in ether-
 re non accedit. secundum aristoteliem uero in libro meteorum
 ether nihil aliud est quam unum elementum, nec
 est ex elementis quatuor, quicquid enim su-
 pra lunarem globum est nature est separe a na-
 tura inferiorum elementorum, unde ether ne-
 que est graue, neque est leue, neque rarum, neque
 densum, neque per alterius corporis penetracionem

diuisibile. Naturā enī ethereā nlla ingredit
 corruptio l'alteratō vniuersali v' particulari
 qđ ei accideret si ex elemētis ppositiōez aut
 originē traxisset. Anaxago. tñ dicit q ether
 est aer inflamatus & dicit qđ qñz descēdit infe
 ri⁹ & i'ra occultat. vñ ppē sui subtilitatē. nūc
 sursum. nūc deorsū regirat. vñ tremor⁹ gignit
 ex virtute etherea i' tre viscerib⁹ occultata. sed
 dicit arist. q' hmo iste est error. qmā subtile n̄
 descēdit deorsū et et si descēderet hāc opatō
 nē nō faceret. fm Macro. at splēdor etheris
 sub spera celi p ambuū ton⁹ mōi rutilat & re
 fulget. p'inet at in se o'bes septē planetarū q
 mouent p motū firmamenti. Inferior itaqz
 p' etheris velocitate sui mor⁹. inflammat su
 periorē p'ē matie elemētari⁹ & ex illa inflama
 tōe gignit spera ignis. sic dicitur in li. de ce. et mū.
 in fine. Ex matia ei sic ignita n̄ gignit nec in
 flammat ipe ether. qz ab inferiorib⁹ nō recipit
 aliqz imutatioz qzuis inferiora ab ipō imutēt
De spera celi Caplm. VI.

Spera celi ut dicit
 est spēs qđā in rotundū forma
 ta ab eodē in idem circa suū centz
 eqs spacijs circulari reuoluta. hāc speram
 neqz pncipiū. neqz finē habere pbi asserunt.
 Ido ppē sui circulaonē vbi incipiat & vbi fi
 niat nō facile apprehēdit. nec fuit aliq' figura
 celo pueniēti⁹ qz sperica. tñ ppē sui i' p' sim
 plicitatē. tum ppē capacitatē. tuz etiā ppter
 vniūformitatē. vt di. 31. Spera itaqz fm Al
 pbraganū est orbicularis sup'ficies celestis
 corpis in q' fixe stelle p'inet & h' spera duob⁹
 polis circūuoluit. qz vnus est septētrional'
 q' nunqz nobis occidit et dicitur polus arcticus
 id ē borealis. Al' pol⁹ est antarctic⁹ seu au
 stralis q' nunqz a nob' videt. vel ppē nimitā
 a nobis elongat⁹ v' ppter terre in'positiōz
 Inter istos duos polos q' h' inē duas mūdi
 extremitates spera celi voluit et mouet & cū
 ipsi⁹ motu stelle in eo sūt ab oriente in occi
 dentē. et iterū ab occidēte in orientē motu di
 urno & nocturno. xxiiij. horaz spacio circūse
 runt. Tāta at celeritate sperica celi circūserit
 q' nisi aduersum eius p'cipitem cursum pla
 nete occurrerēt & ei⁹ impetū moderarēt ma

china mōi dissoluerēt. et idō fm Alpbaga.
 septē o'bes planetaz sunt sub spera mutuo
 se interfecātes p quos planete motu p'ono
 incedētes. raptu firmamēti obuiāt & etiam
 ei⁹ velocitatē repmūt & retardāt. voluit autē
 tota spere moles oblique circa mediū. s. cir
 ca axem. Est autē axis qđāz linea intellectuā
 que recte p mediā pilā spere tendēs in duos
 polos se extēdit circa quā celi ambit⁹ quasi
 rota circa axē circulari se reuoluit. Cardies
 autē celi sūt extreme pres axis q' infigunt ipsi
 polis. Et sūt cardines dicitur. qz sic cardo hostij
 in poloꝝ p'cauitatib⁹ reuoluūt. et sūt isti car
 dines p'xi recurui. s. circūflexi. vt di. 31. Ido.
 Spera vō celestis medietas dicitur emisperiū. s.
 p' q' a nob' totalit' videt. sed ob defectuz vis⁹
 terre p'ungi putat. vñ et circūl⁹ vbi finit oriz
 zon. i. visus terminatio nūcupat. vt di. 31. Ido.
 Recollige igitur breuit' ex p'dictis. q' spera celi
 est lumiosa suba luminis vsqz ad centz suū
 id ē. vsqz terrā diffusiuā. cui⁹ circūferentia ē
 a centro i're remotissima. Et idō illa q' in celo
 sunt maria. nob' ppē summā distānā videt
 esse mima. oim inferior⁹ est p'entua. oim in
 ferioꝝ ē ordinaria informatiua. generatōis
 & vegetatōis effectiua sibi p'arioꝝ rapiua
 et attractiua. Hāc mor⁹ sui violētia planetas
 sibi obuiātes p' se trahit. fm armoniā est p
 celliua. Hāc sicut dicitur arist. in li. de p'prietatib⁹
 elemētioꝝ ex ordinato spere motu & p'uo pla
 netaz occurru. gignit in orbe stridor. i. armo
 nia. vñ Macro. ipulsu et motu ipsoꝝ efficit
 son⁹ ille et acuta cuz grauib⁹ spans efficit
 p'ētus varios & diuersos. sed ppē nostri au
 dit⁹ defectū et illi⁹ soni excessū armonia illa
 a nob' nō audit sic moueri solē videre n̄ pos
 sum⁹ qzuis cūssime moueat. Hāc radiouz
 claritate acies visus nostri superat.

De circulis celi // Caplm. VII.

Circuli celi sūt plu
 res qz duo sūt visibiles. s. galaxias &
 zodiacus. Alij sunt inuisibiles. s. cir
 cul⁹ eq'noxialis diuidēs duo emisperia. tan
 gēs zodiacū ei arietē & in libra. Ali⁹ ē circūl⁹
 solstitialis estual' eo q' sole in eo exire. fit sol
 sticiū estuale. Iste circūl⁹ tāgit zodiacū in

cancro et est quasi iunctio nostri habitabilis et torri
de zone. **Al** est palellus siue circulus septetri
onalis siue arcticus et est quasi diuisio nostri habitabi
lis et frigide habitabilis. Circulus vero qui est ex parte
torride zone et alterius habitabilis zodiacum tangit in
capricorno et dicitur iste circulus solstitialis hyemalis
eo quod sole exiit eo fit solstitium hyemale. alius
est palellus siue circulus antarcticus seu australis
visus austris et opponitur arctico palello. **D**icitur
autem hi circuli palelli quasi circuli equidistantes
a para quod est iuxta et lele quod est distans. equi
liter ei distat ab inuicem palelli. **S**unt proter hec
duo circuli qui dicuntur coluri. Colurus septetri
onalis qui incipit a polo septentrionali per cancrum
et capricornum circulariter procedens iterum redit ad
suum principium. **Al** est colurus australis per libram
in arietem similiter redit ad suum punctum et dicuntur
coluri quasi colla tauri a cauda bouis silue
stris qui erigens caudam circulum facit imperfectum
et dicitur colurus quasi circuli imperfecti. **B**ecum
circulus est orizon. i. finitium visus. quod circulo illo
celum et terra videntur proter copulari. **E**st etiam
circulus meridianus designans illam partem zodia
ci in qua sol videtur equaliter distare inter orientem et oc
cidentem et isti duo ultimi circuli non sunt in spe
ra. quod sunt diuersos situs et aspectus variant.
Hucusque **¶**

De galaxia siue lacteo circulo
Capitulum VIII.

Galaxias est circu
lus celestis. ceteris circulis celi pulcri
or et candidior incedens per medium celi
incipiens ab oriente usque ad septentrionem per cancrum
et capricornum procedens iterum ad punctum suum. **D**icitur
autem lacteus circulus quod inter omnes circulos celestes no
tabilioribus claritatem. vnde et de nocte nau
gates et itinerantes dirigunt et deducunt. quanto
autem aura nocturna est serenior et frigidior tan
to incessanter galaxie est manifestior. **S**ecundum autem opi
nionem vulgi galaxias dicitur vestigium solis. quod per
serelinquit sol quando currit in illo circulo. **S**ed aristoteles
hoc dicit esse falsum. quod si esset galaxias ex impulsione
transit solis. opteret quod hec impulsio esset
in signis in quibus currit sol cum alijs stellis mo
bilibus. et videmus esse falsum. quod transcendit
terminos zodiaci vbi sol nullatenus appropinquat

sicut dicitur in libro methaphisicorum. **I**deo anaxagoras et demo
critus dixerunt galaxiam esse ex reflexione luminis
ad aerem sicut in speculo. sed hoc est falsum ut di
cit aristoteles. idemque hoc esse permutat. sicut est per
mutatio luminis. hoc autem est falsum. quod videmus
galaxiam spiritum in eodem loco nec recedit ab eo. **D**icit
ergo aristoteles sic. **I**gnis propinquus orbis est in
flamarum et lucidus et in locis vbi videtur gala
xias se stelle multe parte et lumine et in illis re
lucet fulgor ille. et ideo apparet locus ille magis
radiosus nec recedit ab vno loco orbis. hucusque
aristoteles in libro primo methaphisicorum. ca. ii.

De zodiaco Capitulum IX.

Zodiacus est circulus
obliquus in xij. partibus distinctus equales
que xij. signa a partibus sunt vocata. non
bis autem signantur in qua parte celi sol et planete
immoventur. **S**unt igitur xij. signa xij. spacia equa
liter distincta et stellis notabilibus ab astrolo
gis denotata. vnum autem quodque signum in xxx. di
uiditur gradus. et gradus in lx. diuiditur minuta
et minutum in lx. secunda. ita quod lx. secunda
minutum vnum faciunt. lx. minuta gradum vnum
et xxx. gradus signum vnum. **S**igna autem ista sunt
proprie nominibus appellata sicut aries et taurus
et sic de alijs. **E**t vocantur animalia. non quod animalia
sunt in celo collocata. sed quod in suis effectibus
animalium talium proprietates aliquas repuntant ut per
dicitur. **I**nter ista autem xij. signa quatuor sunt cardina
lia sicut animalia. scilicet cancer in summo. capricornus in
imo. aries et libra in medio. **P**rima duo di
cuntur solsticialia. quod in cancro exiit sol. vltimum
ad nos non accedit. in capricorno remouetur non re
cedit. **I**n primo facit longissimos dies et breues
noctes in secundo e contra. **I**n alijs vero duobus
fit equinoctium in ariete fit vernalis. in libra vero fit
equinoctium autumnale et tunc utroque tempore dies no
ctibus sunt equales. **I**n istis et signis tria sunt ignea
scilicet aries leo sagittarius. tria vero sunt terrea. scilicet tau
rus virgo capricornus. et tria sunt aerea. scilicet gemini
libra aquarius. et tria aquatica. scilicet scorpio can
cer piscis. **E**t inter ista que sunt ignea et aerea sunt
calida et masculina et diurna. **Q**ue vero sunt aquatica
et terrea sunt frigida et femina et nocturna.
Inter ista et sunt quatuor mobilia. scilicet quatuor car
dinalia. scilicet aries cancer libra capricornus. quia

in eis mutat ipul. Et quatuor si fixa in quibus figurat
ipm ipus. i. taurus. leo. scorpius. aqrius. et quatuor
sunt cōtia in quibus ipsa cōmiscēt. i. gemini vir
go. sagittarius. piscis. Et dicunt ista signa do
m^o. qz domicilia sūt bitacula planetar. et ex
his domib^o quōdā dicunt dom^o triplicitatis
quōdā exaltatōis. **N**ā illa signa quae concordant in
vna natura faciūt triplicitatē. et eodē noie uun
cupant. et sicut quatuor partib^o celi ordināt. **N**ā
in oriente sūt ignea. aries. leo. sagittarius. **T**er
rea sūt taurus. uirgo. capricornus in austro. **A**erea
sunt gemini. libra et aqrius in occidentē. **A**quea
sūt cancer. piscis. scorpius in septentrione. **E**t in
istas triplicitatis dom^o fortiores sūt in suis
effectib^o orientales occidentales et septentriona
les australibus. qz in eis nobiliores planete
dñant. **N**ā triplicitas orientalis est prima b^o
solē de die et lunā de nocte. et saturnus partici
pāt eis die et nocte. **T**riplicitas occidentalis b^o
saturnus mercurius et iouē. **T**riplicitas septē
trionalis b^o venerē lunā et martē. **A**ustralis v^o
b^o saturnus mercurius et iouē. **D**icunt in sup
signa dom^o exaltationū. qz planete put ma
gis et min^o exaltant in signorū quōdibus. perfecti
us et virtuosius operant. **N**ā sol b^o virtutem suā
et exaltatōis in xviii. quōdibus arietis. et casum
in eodē gradu libere. **V**en^o b^o gloriā suā
in piscibus. xxviii. quōdibus et casum siue tristitiā suā
in simili casu signi oppositi. i. uirginis. **M**er
curius erigit in uirgine. xv. quōdibus et cadit in pi
scibus quōdibus et tōndē. **L**una erigit in tauri
bus quōdibus et tōndē cadit in scorpiōne. **S**atur
nus erigit in tauri. xxi. quōdibus et cadit tōndē
in ariete. **M**ars erigit in capricorno quōdibus
xxvii. et cadit tōndē in cancro. **J**upiter et caput
draconis erigit in geminis quōdibus et ca
dit tōndē in sagittario. **C**auda erigit in sagi
tario trib^o quōdibus et cadit in geminis. **P**roter
ista vna quōdibus signū diuidit in tres partes quae fa
cies nūcupāt quae in unū est a primo quōdibus arietis
et durat usque ad. x. scda durat usque ad. xx. tertia
durat usque ad. xxx. prima facies arietis dat mar
ti. scda soli. tertia veneri. prima facies tauri est
mercurij. scda lune. tertia saturni. prima gemiorū est
iouis. scda mercurij. tertia solis. prima cācri est ve
neris. scda mercurij. tertia lune. prima facies leo
nis est saturni. scda iouis. tertia maris. prima

uirginis est solis. scda veneris. tertia mercurij.
Prima libra est lune. scda saturni. tertia iouis. prima
scorpiōnis est martis. scda solis. tertia veneris. pri
ma sagittarij est mercurij. scda lune. tertia saturni
prima capricorni est iouis. scda martis. tertia solis
prima aqrius est veneris. scda mercurij. tertia lune
prima piscium est saturni. scda iouis. tertia martis.
Planeta igitur exiit in domo propria b^o quae quae
fortitudines in quōdibus exaltatōis b^o quatuor. in
domo triplicitatis b^o tres in facie vna; aut
duas. et quae magis abundat in planetas nume
ro. magis preualet in fortitudine et quibus planeta
fortior est in domo propria quae aliter et ex fortitudi
ne signi in quae fortificat et ex debilitate debili
tat. sicut fortis vir fortior est in eaque forti quae in
debili. et id astrologi iudicij suis vt di. mi
sael. **P**roterant domos ascendentes. i. ascensum
signorū et planetarū dignitates vt sicut corporū princi
patus et dñum in domib^o angularibus vt
ascendentib^o in angulis vt ab angulis cadent
tib^o coniciāt et iudicēt de futuris. **D**icunt aut
quōdā signa dom^o angularia sicut signa cardy
nalia de quibus supra sūt cancer. libra. capricornus
et aries. quōdā dicunt dom^o succedentes angu
lis. i. taurus quae succedit arietis. et leo quae cancro. et
scorpius quae libere. et aquarius quae succedit capricor
no. **Q**uidā v^o dicunt dom^o cadentes ab angu
lis. i. gemini. uirgo sagittarius piscis vt ptz in fi
gura misael. **S**cdm istorū signorū ortus et
occasus oppositōnes. coniunctiones et aspectus
diuersa prima accidunt in Bmbo. **N**ā sicut di
cit idem autor ista quae sūt in nature et generāt
sub forti signo masculio ascendente et forti pla
neta bono cū bono aspectu in ipso ascendente
exiit fortis et bone sit dispositōis in suo gene
re et e contrario. dom^o itaque anguli prima dom^o
est orientalis. i. signū arietis. **D**om^o v^o celi siue
septentrionalis est cancer. angul^o v^o occidentalis est
libra. et angul^o t^o est capricornus. **H**ec signa quae
tuor angularia marie sunt virtutis et orienta
le plus quae occidentale. et septentrionale plus quae au
strale. vñ angulus t^o est capricornus. **D**om^o succedentes
fortis sicut idē dicit autor. **D**om^o succedentes
se mediocris effect^o et virtutis scz signū ab arie
te scdm. i. taurus. et signū. iij. v. vii. xj. **E**t inter
hec signa siue domos. octauū signū peioris
est operationis et significatōis. et idē vocat

ab astrologis dom⁹ mortis. Reliq⁹ at signa dicunt dom⁹ cadentes. s. iij. v. vii. ix. z. xi. si etiā debilitatis effect⁹ z peioris significatōis z maxie vi. z. xij. Et b⁹ rō est vt di. autor. qz in sexta domo l' signo dñat mars. et iō vocat dom⁹ in firmitatis z debilitatis oim rerū. z in illo signo ē gaudiū maris. z in. xij. est saturni gaudiū. et iō vocat dom⁹ inimicie tristicie z laboris. Signa etiā siue dom⁹ dicunt mutose aspiciere z sitres aspect⁹ pncipales. s. sextil' terci⁹ z quart⁹ aspect⁹. **S**erilis d^r qñ aliq^s planeta in aliq^o signo ascēdēte aspiciat terciuz añ se z terciū post se. Et b⁹ est a terciū i vnde cimū. vbi grāa. **S**i aliq^s planeta fuerit in initio arietis. aspiciat eū q^o est in capite geminorū ante se. z euz q^o est in initio aquarij post se. q^o est signū vndecimū. Et b⁹ vocat sextil'. eo q^o teneat quartā ptem celi. s. gradus. lx. et talis aspect⁹ est laudabilis bon⁹ et fortunatus. Et ei signū dom⁹ dilectōnis medie s^m astrologos vt di. autor. sup^rdic⁹. terci⁹ aspectus fit a qnto signo et nono. vbi grā. plane: ta q^o fuit in initio arietis. aspiciat eum q^o fuerit in leone añ se. z eū q^o fuerit in sagittario post se. q^o est signū nonū. et d^r terci⁹ qz p^rinet terciam pte celi. s. c. z. xx. g⁹us. z hic aspectus est optim⁹. qz ē i signo pfecte amicie vt di. autor. quart⁹ aspect⁹ est a qnto signo z decimo vbi grā. **P**laneta qui fuerit in initio arietis aspiciat illū q^o est in capite cancri añ se. et eum q^o est in capite capconi post se. q^o est signū decimū. Et b⁹ aspectus d^r quart⁹. qz quartaz ptem celi cōiinet. i. xc. g⁹us. et b⁹ aspectus est malus. qz in illo signo ire z inuidie z inimicie sunt z impfecte. vt di. autor. p^rdic⁹. **C**on: iunctio vō z oppositio nō s^t aspect⁹. qñ qz tñ dicunt aspect⁹ abusiue. qñ qz vō signū p^rmū respiciat septimū. vt aries libram. **D**icit aspectus opposit⁹ z est pessimus. qz signū est pfecte inimicie z pessima p^redit. maxie si aspectus fuerit martis z saturni siue sol'. **Q**ñ vō planeta puenit cū planeta eodē signo ascēdente vel in signo sibi cōiuncto añ vel retro tunc d^r: iunctio. et b⁹ pōt esse bona si planete fuerint boni. et ecōuerso mala si fuerint mali sicut di. autor. et hec oia patēt in figura quā posuit autor. iste.

De signo arietis Caplm. X.

Natural autē lingu
 loz signoz pordinē recolligamus
 ex signo arietis exordiu sumentes.
Aries igit est orientale signū sic dictū. qz sic aries in iacendo suplat⁹ vñū. eqlic mutat vi ces sic sol exñs in illa pte zodiaci q^o aries dicitur facit eqnoctiū. et eqles facit dies artificiales atz noctes. Et sic dicit misael. **A**ries ē signū igneū masculinū diurnū. instabile. domus martis in. xix. gradu ei⁹ exaltatio ē sol'. domus ei⁹ sol de die. de nocte vō iupit'. et saturn⁹ pncipat cū eis de pma triplicitate p^rima est. **P**rima facies ei⁹ martis. secūda sol' tercia veneris. de corpe boīs dñat capiti z faciei z multos facit in corpe capillos corpus curuū faciez obliquā oculos graues. aures breues. collum longū. **D**om⁹ est vite z nauis uiratis boīs. qz sicut b⁹ signū ab inferiori pte terre ad supiora ascēdit z a tenebris ad lucez vadit. sic natus de tenebris egredit'. et vili⁹ signi abdita pdeunt in lucē et secreta sapientibus innotescūt. Et sicut narrat **A**lbu. in libro de morib⁹ astroz. **I**n tercio inq^t vel q^rto gradu arietis occidente. orit signū libze z mouet aerez. **I**n decimo g⁹du orit stella que d^r: almareth et albeta et serenat aerem. **I**n xxv. gradu occidit plades zc. **Q**ñ autē sol vel luna vel aliquis planetaz intrauerit p^rmū vel secūdu vel terciū g⁹um arietis erit nubilū z vēt⁹ a meridie z frig⁹ z tēpestas **I**n gradu at. xxix. aut. xxx. erit magn⁹ calor.

De signo thauri Caplm. XI.

Thur⁹ s^m misael
 est signū terreū. frigidum. fixum
 nocturnū. domus veneris. scda
 exaltatio lune in q^rto g⁹du eius. dom⁹ ei⁹ de die est venus. in nocte luna. z mars pncipat cū eis. de triplicitate ē secūda. **P**rima facies est mercurij. scda lune. icia saturni. ex corpe boīs dñat collo z gutturi. datqz facie amplā z curuam. nasum dat g⁹uem z longum. amplas nares. oculos graues. capillos eleuatos z nigros. collum grossum. verecundum facit homines. boneste incedentē. z tñ vanuz

Domus est sube et possessionis acceptiois et donationis. Et ideo dicitur taurus. quia taurus sulcando terram fecundat et locupletat. Tunc etiam quando sol est in tauro terra est arabilis et congrua agriculture secundum albu. In primo gradu tauri oritur sidus paliciter. in vii. orion occidit et mutat aer in viii. orionem plades et turbant aerem. In xvi. orionem hyades et turbant aerem.

De signo geminorum Caplm. XII.

Ignū geminorū secundum misael. Est signū aereū masculinum mediocre. Diurnū domus mercurij. exaltatio caude draconis in tercio gradu eius. domus eius in die est saturnus. in nocte mercurius. iupiter precipitat cum eis. de triplicitate est tertia. Prima facies est iouis. secunda martis. tertia solis. In corpore hominis dicitur humeris brachijs et manibus. mediocre efficit staturam et homines pulchros et puenientes. Cui puenit mercurius si fuerit fortunatus disponit homines et abilem facit ad literaturam et scripturam. Domus cognatio est et propinquitas. filij religionis et fidelitatis epulaz et somniorum secundum albu. Gradu primo geminorum occubere. oritur hyades et mutant aerem. et per archites et ecbites. i. aqila. xvii. gradu. i. delphini. xvii. zc. Isti gemini ut dicitur. secundum poetam fablas fuerunt castor et pollux fratres gemini et iverini. viri fortissimi. quia gratia dicitur tunc sol est in geminis. quia sole in illa parte celi exiit versus ad secundandum inferiora geminat. tunc etiam bella inter cognatos. aliquens geminant. Quia in signat ygnus rationem. quia castor pestiferis tunc pollux pestiferis superioribus e converso. quod ideo secundum marci. fingunt. quia in estate cum occidit alia pars anterior oritur et ascendit. Et prout dicitur per fratres celos. alius inferos possedisse.

De signo cancri Caplm. XIII

Cancer est signum aqueū femineū instabile nocturnū domus lune. exaltatio iouis in xv. gradu eius. in die venus est eius domus in nocte mars et luna precipitat cum eis de triplicitate est quarta. Prima facies eius est veneris. secunda martis. tertia lune. Super corpore habet dominum superpe

ctus. costas et pulmonem. et facit in corpore grossiciem. Nam a medio eius facit hominem grossum et incopositum atque rudem. super vero subtile. dentes curuos et toxios. Et vocatur domus patris et calaz et vineaz et omnium que crescunt super terram castro villaz et civitatum thesaurorum sepulture et hereditatum. De hoc dicit albu. v. gradu cancri occubente. oritur capcornus et mutatur aer. in x. gradu. oritur orion et mutat aerem in caliditate in xxix. gradu oritur feruens camicula. et canis plenus apparet et fit magna perturbatio aeris. Dicit autem cancer secundum Isidorem. Nam cancer est animal retrogradum sic sol per agrans illam partem zodiaci que vocatur cancer facit retrogradatorem in xvii. gradu cancri. Tunc etiam sol extollit versus tumorem sperere versus nostrum habitabile. et situm in terra que non potest plus extolli. et tunc retrogradum descendendo per signa inferiora usque ad capcornum. De signo leonis Caplm. XIII.

Ignū leonis secundum misael est signum igneū masculinū fixū diurnū. domus solis illius exaltatio. domus eius sol in die iupiter de nocte et saturnus precipitat cum eis et de triplicitate est prima. Prima facies est saturni. secunda iouis. tertia martis. In homine cooperat stomacho laceris cordis et dorso. efficit hominem superius grossum inferius subtile. magni animi. cura hunc subtile. Dominus autem vocatur vilior et novorum vestimenterum liberorum et bonorum. De hoc dicit albu. In quarto gradu leonis aqila et elion oritur. et fit aeris mutatio. in xxx. gradu oritur cancer et occidit capcornus. Dicit autem illud signum leo. quia leo fortissimus animal est maxime caliditatis capite ex parte pectoris. et partis anterioris. sic sol intrans illam partem signi acris radios impmit que in fine quando ab illo signo erit. ut dicitur. Isidoro.

De signo virginis Cap XV

Virgo est signum terreū frigidū mediocre nocturnū domus mercurij prima et exaltatio mercurij in xv. gradu eius. domus eius in die est venus in nocte luna. et mars precipitat cum eis de triplicitate est secunda. Prima facies eius est solis secunda veneris. tertia mercurij. Ex parte hominis habet

ptate ventrē et intestina. psonā pulcrā facit pulcros oculos. faciē decoras. 7 mitigat volūtate. **Dom⁹** est infirmitatis suoz 7 ancil: laz 7 bestiaz incōstantiā significat 7 mutatio nē de loco ad locū. et **B** signū dicit vgo. qz vgo sterilis est 7 sine fructu. sic sol intrās illā pte zodiaci q̄ vocat vgo suo calore humorē plu mit et sic terrā a fructu sterilem facit.

De signo libre Capl^m. XVI.

Libra s^m misael

Libra est signū a queuz masculinū instabile diurnū. **Dom⁹** veneris. pma exaltatio s^m in. xxi. g^ou ei⁹. **Dom⁹** ei⁹ venus de die saturn⁹. de nocte mercuri⁹. 7 iupit⁹ picipat cū eis d⁹ triplicitate ē icia. **Id**uma facies ei⁹ est lune. scda s^m icia iouis. de corp⁹ pebo minis regit inferiora vētris itestina 7 vmbicū. **Dom⁹** ē vxoris 7 nuptiaz p̄tōis fur: ti 7 rapine. **De Balbu**. in. v. g^ou libre. leo out et alterat 7 calefacit aerē. in. xxi. g^ou corona out et fit maria pturbatio aeris. xxi. oriunt⁹ hyades p̄t et fit maior pturbatio aeris. 7 p⁹ out vgo. **Dicit** aut⁹ **B** signū libra. ab istrumēto ponderādi. qz sol exis in illa pte celi q̄ dicit libra. Dies cū noctib⁹ silēs effiē 7 eq̄les s^m usi.

De signo scorpionis Capl^m. XVII.

Scorpio est s^m mi

Scorpio est signū a quz frigidū fixum 7 nocturnū. **Dom⁹** p̄tia maris. nulli⁹ exaltatio. **Dom⁹** ei⁹ in die ven⁹ i nocte mars 7 luna picipat cū eis. de triplicitate est q̄tra. **Id**ia facies ē maris. scda sol. icia veneris. **Et** pte boīs mēbus defuit ḡnatiuis renib⁹ et vesice. facies dat rubicūdā et puā. capillos multos. oculos puos. crura lōga. pedes magnos 7 leuē facit boiem 7 instabile irascentē et ac mendacē. **Dom⁹** dicit⁹ moris 7 timoris. debili 7 laboris. dāni 7 p̄tōis belli caliditatis et ingenij. **De Balbu**. in. ii. g^ou scorpionis stelle hyades oriunt⁹ et fit magna pturbatio aeris 7 tēpesta 7 post out taur⁹. **In**. ii. g^ou ei⁹ occidūt plades 7 fit aeris serenitas. **Dicit** aut⁹ signū illō scorp⁹. qz scorp⁹ est aial valō pūgiuū cū cauda. sicut sol exis in illa pte zodiaci que dicit scorp⁹ cā ē lesionis 7 p̄tōis

corpis hūani. qz tūc declinās min⁹ calefacit aera. vñ aer distempat⁹ in frigiditate cito le dit et pungit corp⁹. **Dr** di. **Id**.

De sagittario Capl^m. XVIII.

Sagittari⁹ s^m mi

Sagittari⁹ est signū a queū. masculinū 7 mediocre diurnū exaltatio caud⁹ in. ii. g^ou. **Dom⁹** ei⁹ in die est sol. in nocte iupiter. s^m picipat cū eis de triplicitate ē pma. **Id**uma facies ei⁹ ē mercurij. scda lūe. icia s^m. **Et** pte boīs disponit femora longas facit coras 7 crura. faciē longā. 7 mentū subtile. boiem facit pulciorē retro q̄z aī. capillos dat subtiles. ventrē magnū et i motu facit boiem delectari. **Dicit** **Dom⁹** itineris. si dei sapie. magisterij 7 honois ex magistratu sapie astrozū et diuinatōis somniz. **De Balbu**. in. ii. g^ou sagittarij cū oriūt plades statim occidūt 7 out caput scorp⁹ et fit valida turbatio aeris. vii. g^ou hyades occidūt et mutat aer. **Dicit** at⁹ sagittari⁹ istud signū qz sicut sagittari⁹ emittit sagittas. sic sol exis in illa pte zodiaci ad nos emittit grandines pluuias atqz nives.

De capricorno Ca. XIX.

Capricornus s^m

Capricornus est signū t̄reū. frigidū. instabile. nocturnū. s^m p̄mū **Dom** ciliū. exaltatio maris est. in. xxi. g^ou eius **Dom⁹** ei⁹ ē de die ven⁹. in nocte luna. 7 mars picipat cū eis. de triplicitate est scda. **Id**ia facies ei⁹ est iouis. scda maris. icia solis. **In** corp⁹ boīs respicit genua subilia dat crura corp⁹ siccū faciē hispīdā 7 hirsutā. **Domus** vocat dominij 7 honois. regis et regni glorie 7 imperij. subefurtis sublate. **De Balbu**. **In** q̄rto g^ou capcorni out canceri. xxi. g^ou occidit caput canceri 7 out caput capricorni. **Dicit** capcorn⁹ qz caper est aial cornib⁹ petens supiora. sic sol exis in illa pte zodiaci facit solsticiū byemale. 7 tūc incipit ascendere p̄ signa vsus arietem et vsus cancrum.

De aquario Ca. XX

Aquari⁹ s^m misael

signū est masculinū, firū, diurnū, domiciliū saturni, sed nullū est exaltatio. Dom⁹ eius in die latn⁹. in nocte mercurius. iupit⁹ picipat cū eis. De triplicitate ē icia. Prima facies eius est veneris. scda mercurij. icia lune. Dñari dē tibijs bois vsqz ad cauillā pedis facit boies gloriante. multa deua stantē. pulcrā facit faciem et coloratā. et tybiā facit alicuius altera longiorē. Dom⁹ vocat amicitie mercati et fortune. reddit⁹ tributi. substātie regis militis aut pedis. De Balbu. In q̄rto ḡdu signi aq̄rij orit⁹ leo. in. xj. ḡdu regia stella et lapidel occidūt et mutāt aerē. et p⁹ capcom⁹ et orit⁹ caput aq̄rij. Dicit aut⁹ signū istud aq̄rij fm fabulā pincerna deoz manib⁹ eoz aquā fundēs vñ tenet vñā. Et iō tūc dō: sol eē in aq̄rio eo quūctpis p̄densat aer in aq̄s multas et fiunt pluuie plus q̄z in alio tpe vt di. Iudo⁹.

De signo piscium Caplm. XXI.

Signū pisciū fm misael est signū aqueū. frigidum mediocrenocurnū. domicilium iouis. Et exaltatio veneris in. xxvij. ḡdu ei⁹ Dom⁹ ei⁹ in die ē ven⁹ in nocte mars et lūa picipat cū eis. De triplicitate ē q̄rta. Prima facies ei⁹ ē latni. scda iouis. icia martis. De corpe bois regit pedes amplū dat pecc⁹ puū caput. florentē barbā et pulcrā. albū facit hominē. magni ai. rotūdisqz oculū. Vocat aut⁹ istud signū dom⁹ inimici a lini. et eqz et ois bestie q̄ eq̄tat. Et siḡt labores lamentatōz et tristitia. susurratōz et dolositatē maluolentiā et carcerē. De Balbu. in. x. ḡdu signi piscium orit⁹ est v̄ginis in. xij. ḡdu cbele. i. libra orit⁹ in. xix. ḡdu orit⁹ cācer. in. xxij. ḡdu orion et aq̄rij orit⁹. Dicit aut⁹ signū istud pisciū eo quūctpis fit generatio pisciū et p̄ficatio qz calore solis ascēdēte et būozes dis' o' uere solēt tūc pisces effūdere semē suū. vt di. Ili. Has itaqz. xij. signoz celi. p̄petates et occultas v̄tutes et astrologos et eoz iudiciū. huic opusculo inserui estimās vñle eē legēb⁹ eoz noīa in sc̄ptura breuit et p̄t inuenire. qd de eis senserint antiq̄. et q̄re eis talia noīa iposuerūt astrologi syderz inspectores. Qz fm istoz. xij. signoz siue domoz orit⁹ et occasus et aspect⁹ v̄rios et

mirādos. accidere dicūt in istis inferiorib⁹ mutatoēs. Supiora eimutat et alterat in inferiora et i eis suas faciūt imp̄ssiones. Per ista at. xij. signa mouēt et discurrūt planete q̄ dicunt⁹ sydera errātia. certis vt di. Beda. spacijs discreta ab inuicē et distincta q̄ dicunt⁹ errantia n̄ qz errāt cū cerulissimū hēant motuz et discursū. Et iō dicūt errare. qz p̄firmamētū cursū suū agere dinoscunt. Et iō d̄ motu planetaz et ipsoz situ. et effectū aliq̄ si dicēda breuit tā in generali q̄z in speciali.

De duplici motu planetaz XXII.

Muentur aut⁹ plānetae duplici motu. s. natali et p̄prio idē ab occidēte in orientē p̄ motū firmamētū. et motu alieno. s. ab orientē in occidēte et h̄raptu firmamētū e⁹ violētia singulis dieb⁹ ab ortu vsqz ad occasū rapiunt. In motu at natali q̄ nuunt p̄ firmamētū. qdaz celerit⁹ qdā tardit⁹. p̄ficiūt cursuz suū. et p̄p̄t circuloz suoz disparē q̄ntitatē. Nā saturnus in q̄libz signo morat⁹ p. xxx. mēses et p̄plet cursū suū i. xxx. ānis. Et iupit⁹ morat⁹ in q̄libz signo p̄vñū ānū et. xij. ānis complet cursū suū. Mars morat⁹ i q̄libz sig⁹. lx. di. et p̄fic cursū. i. ij. ānis. Sol morat⁹ i q̄libz sig⁹. xxx. di. et. x. ho. et semisse. et p̄ficat cursū suū in. ccclxx. dieb⁹ et q̄drate. Mercuri⁹ morat⁹ i q̄libet sig⁹. xvij. dieb⁹ et. viij. alij. vi. alij. xj. ho. et p̄plet cursū suū in. ccxxxvij. dieb⁹. Ven⁹ morat⁹ i q̄libet signo. xxx. dieb⁹ et p̄plet cursū suū i. ccclxij. dieb⁹. Lūa morat⁹ in q̄libz signo. ij. dieb⁹ et dimidioz. vi. ho. et bisse vñ⁹ p̄plet cursū suū a p̄ictoz vsqz ad p̄ictū in. xxxij. di. et. viij. ho. Et istaz at septē stellaz ingressu et p̄gressu p̄ xij. signa et egressu ab eis dē variāt et disponūt oīa q̄ in h̄ m̄do inferiori generant et corūm p̄nū. vñ in li. Misalab p̄ h̄ legit sic ca. j. Utilissim⁹ fecit mūdū ad h̄titudinē sperē. et fecit circulū alioz in circuitu ei⁹ volabile et itaz fixā in ei⁹ medio nō declinantē ad sinistram vel dextrā. Et posuit alia elemēta mobilia et fecit ea moueri p̄ motū septē planetaz. et omnes stelle alie coopanē planetis in suis opationib⁹ et naturis. Nā et op⁹ planetaz sile est lapidi magneu et ferro. qz sicut trahit ferruz

ab eo. ita ois creatura sup terrā a motu pla
netarū afficit. aptatio etiā r dſtruccio fit mo
tib⁹ et opatib⁹ planetarū. **D**iuersificat autē
opatio eorū. ſim climatū diuerſitatē. aliud eī
opaf circa ethyopes. r aliū circa ſclauos. vñ
ſicut dicit idē. ca. iiii. **A**ttēdenda eſt planeta
rum pñctio in ipſis ſignis. qz ſi ples fuerit
puncti in ſignis aq̄ticis in reuolutiōe anni
ſignat mltitudinē pluuiarū. **S**i in igneis ſic
citatē r famē ex exceſſu caloris et ſiccitatis. ſi
in aeris multitudine ventozū ſi in ſignis frigi
dis grauitatē frigois et t̄pamētū caloris
Et itez in eodē i. viii. ca. dī. **Q**z effect⁹ ſigno
rum intēdunt in opationib⁹ ſuis ex pñctiōe
planetarū ſiue in bono ſiue in malo. qz ſi fue
rint boni planete bonū p̄tendūt. ſi fuerit ma
li p̄trariū. **N**ā vt tradit idē. **P**lanetarū ſunt
qdā masculini mali diurni. ponderoſi. frigi
di r ſicci. ſ. ſaturn⁹. qdā boni masculini. di
urni. t̄pate calidi et hūidi ſic iupit. mars vō
masculin⁹. nocturn⁹. calozē r ſiccitatē gene
rat. ſol masculin⁹ calozē r ſiccitatez opaf. ve
nus femine⁹. nocturn⁹. inē caliditate et hūi
ditatē mediocriſ. mercuri⁹ vō t̄pate ē natu
re diurnus mō masculin⁹ mō femini⁹. vñ d
cito vertit ſe ad naturā illi⁹ cui p̄iungit vt cū
bonis bon⁹ et cū malis malus vel mediocri
bus ſiſis efficiat. luna in ſup eſt planeta femi
ne⁹. nocturn⁹. frigid⁹ et hūidus cuz exceſſu.
Et idē ſm aſtrogos planete aliq̄ in ſuis effe
ctib⁹ ſunt boni. ſ. iupit et ven⁹. nulli eī nocēt
ſed tā ſuos qz nō ſuos adiuuāt r curāt q̄ntū
p̄nt. **A**lij ſunt mali. ſ. mars r ſaturn⁹. qz non
ſuis ſemp obſūt ſuis tantū p̄ſunt. **A**lij vero
mediocres. ſ. ſol. luna r mercurius. **N**ā ſuis
bona ingerūt. ceteris vō mō bonuz mō ma
lum. r maxie ſm q̄ bonis planetis vñ malis
in diuerſis ſignoz domib⁹ p̄iungūtur. nam
cū bonis bona cū mal⁹ mala. vt ſepi⁹ opant.
Di autē. vii. planete maxie in generatiōe hñt
tam boim qz aialū p̄tatem. **E**n ſm aſtro. r
etiā Gal. r alios p̄tos medicos. **S**aturnus
materiā p̄ceptā in matrice. frigiditate r ſicci
tate ſua coagulat r p̄denſat. iupit at ſecūdo
mēſe ſpūm r mēbra tribuit. t̄cio menſe mars
ſubuliat ſanguinē et hūozes p̄denſat r ordi
nat r p̄ponit. ſol in q̄rto mēſe vitalē calozem

et ſpūz epati r cordi tribuit. ven⁹ in q̄nto mē
ſe organa ſenſibilia r officia mēbra aures
ſc3 r naſū r b̄mōi p̄ficiat r diſponit. mercuri⁹
ſexto mēſe oia corpis foramina et poroſa mē
bra vt linguā r nares p̄ponit. lūa mēſe ſepti
mo ſuis limitib⁹ mēbra diuidit r diſtinguit
et idē fetus tūc naſcīt vtilis r ſalubris. **S**i vō
naſci diſtulerit vſqz ad octauū mēſem. fetus
tūc morit et h̄ qz vt⁹ ſaturni tūc itez redit. qz
vtraqz q̄litate ſua frigida r ſicca fetū moriſi
cat r aſtringit. nono autē mēſe regnat iteruz
iupit. q̄ fetus calozē ſuo t̄pato refouet et cu
ſtōdit. vñ ptus tūc naſcēs vitalis erit ſilr na
ſcēs in p̄ncipio decimi mēſis pōt eſſe ſalus
bus r vitalis. qz tūc itez regnat mars c⁹ calo
re r ſiccitate mēbra naſcēs roborant. **A**nd
ſer⁹ calozis r ſiccitatis bñficiō egredit̄ iaz ro
buſt⁹. **I**tas r multas alias hñt planete i cor
porib⁹ inferiorib⁹ opationes generales et
ſpēales. maxie qñ in ſuis domicilijs dñant.
Singli ei planete hñt domos p̄prias. vt di.
Albu. **N**ā dom⁹ ſaturni p̄ma r p̄p̄ia eſt ca
p̄com⁹ et ſilr aq̄rius. **D**om⁹ iouis piſcis et
ſagittari⁹. **D**om⁹ martis aries r ſcorp̄ius. **D**o
mus veneris libra r t̄baur⁹. **D**om⁹ mercurij
vgo r gemini. **D**om⁹ ſolis leo. **D**om⁹ lūe can
cer. **I**n his. xij. domib⁹ ſiue ſignis ſeptē pla
nete dñant. r p̄ eas diuerſis motib⁹ euagan
tes. nūc dep̄munt nūc exaltant. **I**n his autē ſi
gnis mouēt planete duplici motu. ſ. acciden
tali ab oriēte ad occidentē raptu firmamētū
et motu naturali. r h̄ mot⁹ eſt duplex p̄mul
ſc3 r ſc̄dus. **P**rim⁹ mot⁹ eſt circulus quē fa
cit planeta in p̄p̄io circulo c⁹ metaſ r imioſ
nunqz erit. **S**c̄dus mot⁹ eſt quē facit ſub 30
diacor bito reſpectu ad zodiacū ſemp in eq̄
litate et p̄q̄le ſpacū tranſit. **P**rim⁹ autē mo
tus planete p̄p̄io ſit in circulo. q̄ dī eccentric⁹.
ſic dicit eo qz nō hēat terram p̄ centro. ſicut
zodiacus bz terrā p̄ centro. **A**n circulus pla
nete dī eccentric⁹ cui⁹ ſup̄ficies cū p̄ centrum
terre trāſeat r terraz in duas medietates di
uidat. centz tñ bz ſuū extra centz terre. r iſte
circulus ecētric⁹ eſt duplex. ſ. deferēs r eq̄ns
Nā planetis aſſignāt tres circuli. vt di. p̄bo.
ſc3 equās r deferēs r epiciclus. **C**irculus defe
rens ē circulus planete p̄ c⁹ circū ferentiā ſp

mouet epiciclus ipsi? planete dicit? ido defe
rens. qz defert circulu epicicli. Circul? eqns
dz sup cui? centru mouet centru epicicli pla
nete vniformit. etiā dz equās qz in illo tenet
planeta eqliter cursu suu. Epiciclus est qdā
puius circulus. quē describit planeta motu
corpis sui p? circūferentiā mouetur corp?
planete. vñ in supiori pte sui epicicli mouet
ab occidēte in orientē in inferiōu vō pte mo
uet ab orientē in occidentē. Et id piz q sol z
alij planete in pprijs circulis mouētur z pri
mis vniformit qzuis in diuersis diuersimod
de moueāt. In istis itaqz circuli diuersis tri
plex mor? planetaz ē ab astrologis sapiētis
sime depbens? mor?. s. direct? stationarius
z retrogdus. Direct? est qñ mouet directe a
pncipio signi vsus finē. Retrogd? vō dz qñ
ecōuerso tendit a fine signi vsus pncipium.
Stationari? aut? est qñ stat qñ in medio ita
q nec pncipio vidēt signi accedere neqz fini.
fit aut? directio sp in pte epicicli supiori. Re
trogdatio sp in pte inferiori. Statō vō fit in
medio. c? diuersitatis rō a pñis diuersimod
assignat. ista tñ retrogdatio in. v. solū plane
tis bz locū. nō aut? in sole nec in lūa. nō ei sol
neqz luna retrogdūnt qzuis i epiciclo mo
ueāt. Et hō vt dicit aliq. qz radij solares sē
cā isti retrogdationis. Nā vt radij solā
riū aliqñ illos repellit z facit retrogdos. qñ
qz eos attrahit et sic eos qñ stare cogit vt di.
Alpbra. Alias causas assignat pto. s. benūc
sufficiant. Recollige igit? ex pdictis q plane
te sē stelle errance p septē orbes distincte sic
sūtu sic vtrūte z effectū ad inuicē differētes. sic
di. Beda in li. de naturis rez. Sūt aut? stelle
iste elementoz imutauē oim generabiliū
generatiue. z corruptibiliūz corruptiue. Sūt
etiā p rarietate sui mor? impet? celestis cor
poris retardatiue serenitatis z tēpestatis cō
citatiue. sterilitatis z fertilitatis ductiue. flu
rus maris z reflux? causatiue. Sūt et suaz
qlitatiū z vtrūte inuicē pncipatiue. Nā vt di.
Beda qñ aliqs planetaz alteri? circulu in
gredit? illi? pncipat qlitatē z vtrūte. p mutuū
et aspectū. z p iunctōz sūt suaz qlitatiū z effe
ctiū pmutatiue. Nā bōitas beniuole stelle
p pñiaz male remittit. z eonuerso. maligni

tas maliuole p pñiaz beniuole tpat. vt dicit
Albu. z Pto. Sūt et in super eoz ordina
ta eleuatiōe z depressiōe i orbib? et ex mutua
circuloz suoz infecatōe stridōis z armōie
generatiue. sic dz in li. de. v. sub stāijs. Et vt di.
macro. In sperā sām et lune. oēs psonātie
musice inueniūt. Cū sole micātes sē luelūioz
sitans occultatiue a vtrūte solis imutatiōis
receptiue. Quāto hñt altiores circulos tan
to tardius sūt sui cursus pletiuē.

De saturno Caplm. XXIII.

Saturn? est a satu

rando dicit? c? vroz ops est dicta
ab opulētia quā tribuit mortalib?
bus vt di. Ili. z Pto. de q dicit fabule q id
depingit in estillimus. qz a filio suo fingit ca
strat? fuisse c? virilia in mare plecta veneres
cāuerūt. Est at? hñ misael saturnus planeta
maliuol? frigid? z sicc?. nocē? z ponderos?
et id i fabul? senex depingit. Iste circulus a ira
est remouissim? z tñ terre ē marie nocius? vñ
ppi elongatōz a ira p. xxx. ānos pficit cursuz
suū. pl? nocet retrogdādo qz directe pceden
do. Vñ in fabul? fingit hñe falcē curuā. In ca
lore et pallid? aut luidus sic plūbiū. qz duas
bz qlitates mortiferas. s. frigiditatē z siccitatē
et id fet? sub ipsi? dñio nat? z pcept? l? moriē
vel pessimas plegē qlitates. Nā hñ pto. in
li. de iudicijs astrozū dat boiem cē fuscū tur
pez iniq? opantē. pigru? gūē. tristē. raro byla
rez seu ridētē. Vñ di. de pto. Subiecti sa
turno ragadias. i. fissuras siccās sepi? in cal
canēis patūt. glauci sē coloris z luidi. in ca
pillis z in toto corpe aspi et unculi turpia et
fenda n̄ abhorēt vestimēta. aiālia diligunt
fenda z imūda. res diligūt acidā z stipncā
qz in eoz pplexione hūoz melācolicus dñat.
De B saīno di. pto. sub saīno sē capcomus
et aqr? et dñiuz ē in libra. s. in arietē regnū
abstrahit. Sēo panēt vita edificiū doctri
na z loc? frigid? z sicc?. In iudicijs sīgē me
rozē z tristitiā. Color ei? ē niger z plūbe?. z ē
falsidic?. in qñ ingredit? circulu iouis miora
tur malicia et? et mutat colorē ex vicinitate
ipsi?. Cum ei sit naturalit? plūbeus ex clarita
te iouis cui p iungitur efficit candidus atqz

dar. vt di. ptho. De ioue Ca XXIII.

Iupiter qui s'm er
 rore gentium & fictioes poetarum sum⁹
 deoz fuit pat. plāeta ē beniuol⁹. ca/
 lid⁹ & hūid⁹. diurn⁹ & masculin⁹. i suis q̄lita
 tib⁹ tpat⁹ iu colore ē argēte⁹. cādū⁹ clar⁹ ac
 bland⁹. Et iō in circlo iouis cām felicitatis
 ānq̄ p̄hi posuerūt. vt di. mar. Iste iouis cir/
 cul⁹ s'āni circlo imediate ē iunct⁹. Et iō ppē
 altitudinē circuli sui. xij. ānis p̄hē cursū suū
 Hic bōitate sua rep̄mit maliciā s'āni. qm̄ iu/
 p̄t in sup̄iori pte sui circuli. circulo s'āni est
 iunct⁹. & iō fingit a poetis p̄tē suū a regno
 expulisse. vt di. p̄dar. & Ili. qz p̄ntia sua rep̄
 mit maliciā s'āni natalē. Hic adiu⁹ plane
 tis bonis. bonas & viles facit imp̄ssioes i istis
 inferiorib⁹ elemētis. Et iō dicit astrologi q̄
 i corp̄e bōis coopat ad pulcritudinē & bone
 statē. pulc̄ ei dat colorē nūuē & rubore p̄mi
 xiū. puleros dat oculos & puleros dētes & pul
 cros crines. barbāq; rotūdā. vt di. ptho. Iste
 est ei aeri & sanguini. & sanguine p̄plexiōi. De B
 di. ptho. S'bioue s' sagittari⁹ & piscis. & s' do
 m⁹ ei⁹ regnat in cācro & i cap̄orno discessus
 regni eius. Sub ioue p̄ntēt honoz. diuicie.
 op̄im indumētū. In iudicijs astrologoz si
 gnificat sapiāz & rōnē. et ē veridic⁹ vt qm̄ ap/
 paret i ascēdere significat s'm astrologos reue
 rentiā honestatē s'ide & disciplinā. & erit finis
 ad saluatiōz sic oīm signoz p̄fortat bonitatē
 & sigt i eis bonū qm̄ in eis iuenit. nisi iuduo
 decio. vbi dicit significare iouē hūilitatē. paup̄
 tatē & tristitiā. ex pte q̄dupeduz & merore ex
 pte familie et fuoz. vt di. ptho. et M'isael.

Natura de marte Ca. XXV.

Mars deus belli a
 gētib⁹ putabat. Est ei planeta ca
 lid⁹ & sic⁹. masculin⁹ & nocturn⁹
 vñ p̄est colere & igni. & colerice p̄plexiōi. & dis
 ponit ad audaciā & aiositatē & appetitū vidi
 cre. p̄p̄ qd̄ de belloz vocabat imediate seq̄t
 iouē & p̄cedit venerē. Et iō ex viusq; stelle be
 niuole vicitate ei⁹ nociuitas tpat. In colore
 ē fulgid⁹ siue runlās sic ignis. vt di. mar. Cū
 & maiorē n̄z b̄z calefaciēdo q̄z alij planete vt

di. idē. Hic plāeta s'm ptho. disponit in boie
 ex pte corp̄is ad lōgitudinē & ḡlilitatē. & Brō/
 ne caloris & siccitatis. s'z Bē i iuuentute. Nā i se
 nectute ex calore p̄sumēte & siccitate p̄bente.
 disponit ad curuitatē ex pte mēus disponit
 ad mobilitatē aī & leuitatē. ad irā & aiositatē
 & alias colericas passioes. disponit et̄ & abili
 tat ad igneas opatōes. sic ad ferrarios & fur
 narios. sic s'ān⁹ ad iray cultores & gūū pon
 dez portitores. & iupit̄ ecōuerso ad artes leui
 ores. fac̄ ei abiles vt sint oratores trapezete. i.
 cambitores. & argēti tractatores scriptores et
 hm̄oi. vt di. misa. s'm ptho. et sub marte s'z s'
 siḡs corp̄is artes & s' dom⁹ ei⁹ regnat i cap̄cor
 no. s'z i tauro ē discess⁹ regni ei⁹. Sub ip̄o p̄t
 net̄ plū. carcer & inimic⁹ & significat irā & celeri
 tatē & furore. & ē rube⁹ faldidic⁹ & delol⁹. mo
 rat i q̄libz sig⁹. lx. di. & xvj. bo. in. ij. ānis p̄plet
 cursū suū.

Natura de venere Caplm XXVI

Venus qui et lucifer
 d̄r ē planeta s'm misael beniuolus
 femine⁹ nocēn⁹ in suis q̄litanb⁹. i.
 i calore & hūore tpat. Hic planeta excedit
 sol⁹ zodiacū i duab⁹ p̄tib⁹. vt di. be. et ē dicit⁹
 ven⁹. qz sua q̄litate calida l' hūida d̄r venere i
 hūoris l' amous excitatiu⁹ s'z Ili. Semp̄ cō/
 comitat solē l' p̄cedit & tūc d̄r lucifer. l' seq̄t et
 tūc d̄r vesp̄. vt di. Beda. Coloz b̄z cādēntē et
 refulgētē electrosilem. vt di. mar. In oia ei
 sidera gaudēt⁹ fulget vñ & iubar d̄r. eo qu
 bar radiosi lumis a se emittit p̄pter qd̄ vñ
 brā fac̄. Qm̄ aura mlū ē serena diē & sol ouū
 imediate ānūciat & p̄cedit. Qm̄ ē i eod̄ signo
 cū sole a claritate sol̄ absorpt⁹. ferit̄ t̄p̄is nō
 oñdit. qm̄ ven⁹ ē alioz mercurio tūc ē illo se
 gnioz mot⁹ ei⁹ et ecōuerso cū ē inferior tūc ē
 celerioz vt di. macr. In trib⁹ semitonijs soli
 occurrit. vt di. mar. & maliciā dēp̄mit. vt diē
 ptho. Ex pte corp̄is disponit ad pulcritudiez
 & ad voluptates i tactu. i olfactu. i gustu. ei i
 cātu. Cū fac̄ eē cātores & musicoz amatores
 & sp̄ez p̄fectores. aurifices & vestitū mliebūū
 infisores. vt ait mis. et di. ptho. Sub venere
 inq̄t s' libra & taur⁹. et s' ei⁹ dom⁹ & regnat in
 piscib⁹. & i v̄gine deficit regnū ei⁹. et abscedit

Sub ipso p̄inet via ⁊ amor et amicitia ⁊ pe-
grin⁹. et signat lucrū et gaudiū. et ē veridic⁹
et morat̄ in quolibet signo. xxx. dieb⁹. et cō-
plet cursū suū in. ccc. et. lxxij. dieb⁹.

De mercurio. ⁊ Caplm. XXVII

Amercurius s̄m mi-
sacl. est planeta t̄patus. noctur-
nus. mō masculin⁹. mō femini-
nus. cito enī se v̄tit ad naturā illi⁹ cui adiun-
gitur vt cū bonis bon⁹. cū mal⁹ mal⁹. cū me-
diocrib⁹ mediocris vel maluol⁹ efficiatur.
Vñ in supiori pte sui orbis. als obsidis mi-
scet q̄litates suas cū q̄litaub⁹ veneris. et t̄do
fingit a poetis q̄ cū ea fuerit fornicat⁹. vt di-
cit ysi. ⁊ d̄: mercuri⁹ q̄si medi⁹ currēt. q̄ qua-
si medi⁹ est s̄m Bedā inē venerē ⁊ solē. vnde
in supiori pte sui circuli cōiungit cū venerē.
in inferiori v̄o puenit cū solē. Circul⁹ enā su-
us in supiori pte intrat circulū veneris. in in-
feriori autē pte intrat circulū solis. Qñ ē in
supiori pte sui circuli medi⁹ videt̄ et min⁹ a
sole obscurat̄. Aliqñ enā ante solis ortū ali-
quādo p̄ occasū splendet. et ideo ab aliqb⁹
vesper⁹ nūcupat̄. Q̄s d̄: d̄nari. vnde Luca-
nus loquēs de mercurio dixit. Quātū d̄ns
pcussit aq̄rū. Dicit enā a poetis de⁹ eloquē-
tie et sapientie. vñ s̄m p̄tho. Mercuri⁹ dat
esse studiosos et scie numeroy amatores. di-
sponit enī et abilitat ad sciam et vsuz calculi
et cōputationis. Et ideo d̄: fuisse de⁹ merca-
toz. q̄ mercatorib⁹ cōputatio sūme necessa-
ria est. Dicit autē de⁹ palestre. vt di. ysi. eo q̄
cū sole lucrat̄. quasi volēs eū supare. Semp-
enī iuxta solē ḡdit. nunq̄ pl⁹ distās q̄s p. xxx.
ḡdus. vñ raro videt̄. q̄ semper sub radijs
solarib⁹ occultat̄. Et ideo ppter calorē solis
fusc⁹ depingit̄. et ppter suā celeritatē cursor
deoz in fabulis nūcupat̄. q̄ nūccū sole. nūc
ante. nūc p̄ ḡdit. Quādo solē puenit radijs
solarib⁹ prim⁹ stare videt̄ ⁊ d̄: stationarius
Qñ autē sequit̄ videt̄ retroḡdus. vt di. Ma-
crobi⁹. s̄m p̄tho. aut sub mercurio sūt gemi-
ni et v̄go et regnat in v̄gine. s̄ in piscibus re-
gnū abscedit. Cū sole sp̄ morat̄ vno signo añ
aut vno p̄. Sub mercurio p̄inet fortunū
negociatio furū. significat rōnē ⁊ sapiāz et est

alb⁹. cū beniuol⁹ beniuol⁹. ⁊ cū mal⁹ malus.
morat̄ in vno q̄s sig⁹. xxvij. di. ⁊. vi. horis. ⁊ in
ccccxxvij. di. pplet cursū suū. buculq̄s p̄tho.
De sole ⁊ Ca. XXVIII.

Sol s̄m s̄i. quasi
sol⁹ lucēs d̄. eo q̄ sit font̄ toti⁹ luis
⁊ radiatōe supiora ⁊ inferiora illu-
strat̄. Est at̄ sol s̄m misalab. plāeta fortuna-
t⁹ et se. s̄ p̄ p̄uctōz aliqñ sit mal⁹ masculin⁹
diurn⁹ calid⁹ ⁊ sicc⁹. Sol enī oīa viuificat. ⁊
reb⁹ oib⁹ vitā spēm ⁊ formā admistrat. Nā
vt di. idē. Sol oib⁹ lūiarib⁹ celi maior est in
q̄ntitate ⁊ in dignitate ⁊ in claritate. q̄ magis
calcat ⁊ p̄ssi luis est. Maior ē et in p̄tate ⁊
effectū multiplicitate. Maior ē et in motus
vniformitate. q̄ sp̄ mouet̄ motu directo in
circulo p̄p̄o sub zodiaco mediuz sp̄ tenēs lo-
cū. trāsit ei recte circul⁹ su⁹ p̄ mediā lineā zo-
diaci ⁊ metas ⁊ imios nō trāscendit sol. ⁊ iō
ei⁹ mot⁹ i circulo suo p̄p̄o ē vniformis. q̄zuis
respectu alioz moueri distit̄ aliqñ videat̄.
Circul⁹ q̄z solis sic et zodiac⁹ distiguit p. xij.
spacia siue signa q̄z q̄libz p̄inet. xxx. ḡdus
⁊ q̄libz ḡd⁹. lx. minuta. ⁊ q̄libz minutū. lx. sc̄da
Et qñ sol recedit ab vno p̄ucto circuli sui et
reuerit̄ i eūdē. trāsit p. xij. signa. ⁊ iste trāsū
circul⁹ ani vocat̄ nec in die natali p̄fecte trā-
sit ḡdū vnū put̄ p̄putat̄ albu. s̄ trāsit. lx. mi-
nuta. viij. sc̄da als scrupula. Ita q̄ de illo
sexagesimo minuto remanēt duo sc̄da imp̄-
trāsita. Vñ tantū deficit q̄ in vno die natali
nō pficit̄ ḡdū vnū. Soligit̄ motu suo ordia-
to ⁊ p̄turbato cursū ordinat ⁊ pficit vniver-
sa. vñ Am̄b. in examerō. sic nob̄ describit v̄-
tutes ipsi⁹ solis dicēs. Sol ē ocul⁹ m̄di locū
ditas diei. pulcritudo celi. mēsurā t̄pm v̄tus
⁊ vigor oim nascētū d̄ns planetay decor
⁊ p̄fectō oim stellay. Idē et. d. mar. Sol inq̄t
ē fons mētis. i. mēoria rōnis. p̄ncipiū lucis.
rex natē. mens m̄di. fulgor olympi. modera-
tor firmamētū. Idē mouet̄ p̄ firmamētū vt
moderet ⁊ p̄pet motū suū. iō d̄: splēdor olim-
pi. vt di. macro. in li. ciceronis. diffinitio fuit
platonis oim speray lumē eē a sole. Dicit enī
plato in thimeo. Ingeniauit de⁹ rez p̄duoz
lucē clarissimā quā solē vocam⁹ ⁊ splēdore

celū et inferiora oīa illustrant vt numer⁹ ex
 isteret oīm aiantū. Et in li. de elemētis dicit
Aris. Sol inqt̄ hz lumē ppriū. stelle vō l' lu/
 na lumē a sole acq̄sūtū sic q̄nā cādela specu/
 lum ei oppositūz illustrat. **Idē** di. mar. q̄ sol
 in medio singniferi incedēt. bissenos radios
 emittit ex se q̄b⁹ sup̄iora z inferiora illustrāt
De his at̄ sol mirabilib⁹ vt̄tūb⁹ di. beat⁹
Bio. li. de di. no. ca. v. sic. Sensibilū eētūat
 et q̄litates. multas q̄dem z discretas exītes
 ipse sol vn⁹ ens z vniformis z illuminans lux
 renouat. nutrit. custodit z perficit z discernit
 vnit z refouet. fecūda facit auget mutat. col
 locat. plantat. renouat. et viuificat et oīa. vñ
 eripis v̄bis manifestat p̄petas ipsi⁹ sol. in
 ppria nata z in suo effectū. in suba ei seu eēn
 tia sua sūmā hz simplicitatē. **Idē** ei hz ex dis/
 similib⁹ vt̄ ex p̄rarijs p̄tib⁹ p̄positōz subalē
 sic inferiora elemēta. l' elemētata. s̄z oīmōdā
 hz simplicitatē i sua nata z vniformitatē. z iō
 hz p̄petuā in suba p̄manentiā z icorruptibi
 litatē. q̄z p̄positio ex p̄rarijs p̄ncipiū est cor
 ruptōis. vt di. aril. z ex hac simplicitate sum
 mā hz s̄m subam leuitatē. **Idē** p̄tū materia
 liū p̄pactio ē p̄ncipiū et cā gūitatis. z ex hac
 leuitate hz corp⁹ solare ad motū abilitatem
Leuia ei ad motū se facilia z maxie sūt agili
 tatis. **Ex** sube at̄ sue subulitate z mobilitate
 summā hz actualitatē z vt̄tū. q̄z q̄nto res ē
 simplicior tāto ad diuersos aci⁹ naturalr est
 potētior. **Et** iō p̄ueniēt di. dyo. q̄ sol vnifor
 mis lux illuminans zc. **Idē** vt̄tū hz illumia
 tiuā. q̄z in suo lumie nūq̄z deficit. q̄zuis eius
 lumen vel p̄ ire vel p̄ lune inēpositōz nobis
 aliq̄n auferri videat. **Idē** hz vt̄tū renoua
 tiuā. **Idē** p̄oros ire agit z vt̄tū latentē in ra
 dicib⁹ ad actū p̄ducit. z ire sup̄ficiē herb̄ frōz
 dib⁹ z florib⁹ renouat z reuestit. **Idē** subin
 tratōz ei vt̄tū solaris penetrātis ad interi
 ora terre byemali tpe q̄dam mō antiquata
 ānis singul' virore et pulcritudie renouant.
Idē vt̄tū hz nutritiuā. q̄z ad interiora radi
 cum z seminū solaris radi⁹ subintrās calo
 re suo hūditatē terre dissoluit z vi sua attra
 ctua q̄d semini z radici est sūle de illa attra
 hit z illud i nutrimentū ire nascentiū p̄uertit.
Idē vt̄tū hz inferiorz p̄seruatiuā z saluatiuā

Idē elementa p̄p̄ p̄rarietatē z mutuā re
 pugnantū quā h̄nt in se ad inuicē se destru
 erent. nisi p̄ vt̄tū celestis influentiā p̄cilia
 rent z sic in eē debito saluarent. vt di. **Alexā.**
Idē vt̄tū hz p̄fectiuā. q̄z calor elemētariis
 incipit agere in generatōe corpōz z calor so
 laris p̄ficiat z p̄ducit vsq̄z ad debitiū p̄plemē
 tum. vt di. alexander. **Idē** vt̄tū hz discretiuā
Idē colores z rez spēs z figure q̄ in tenebris
 sūt p̄fuse. p̄ p̄ntiam solaris luis agnoscūt et
 ab inuicē discernunt. **Idē** vt̄tū hz vnitiuā.
 et h̄ est p̄ se z p̄ accidēs. **Idē** vt̄tū hz p̄ci
 liat z p̄cordat planetas in suis effectib⁹. p̄cili
 at et sibi p̄raria elemēta. vñ s̄m mar. et ma
 cro. **Sol** medi⁹ est inē planetas q̄z ad armo
 niā celestē p̄ficiendā h̄ facit sol in suo circō.
 q̄d facit media cordula in musico instrumē
 to. p̄ accidēs ei vnit omogenia sic et dissol
 uit eibrogenia s̄m ei naturā in quā nūc ag
 gregat nūc dissoluit. **Idē** vt̄tū hz secundati
 uam. vim ei generādi z varias spēs p̄ducen
 di p̄fert istis inferiorib⁹. h̄ ei generat boīez
 et sol. vt di. p̄hus. q̄z nihil fructificat neq̄z cre
 scit vbi solis radi⁹ nō attingit. **Idē** vt̄tū hz
 p̄fortiuā s̄m ei solis ascensū sup̄ nostrum
 orizontē. vt̄tū aialiu⁹ fortiores efficiunt et
 vsq̄z ad mediū celi augmētant. z in ei⁹ decli
 natōe vsq̄z ad occasum. p̄p̄ eius elongatōz.
 debilitant corp̄a in suis vt̄tūb⁹ et q̄i in som
 nū resoluunt. vt̄z in florib⁹ q̄ ap̄iunt. in ortu
 solis q̄ in occasu marcescunt q̄dāmō et clau
 dunt. vt di. **Alexā.** **Idē** vt̄tū hz tempoz imu
 tatiuā ordinatiuā z distinctiuā. q̄z descēdēs
 p̄ signa australia. efficit dies breuiores. ascē
 dens vō p̄ signa septētrionalia efficit longi
 ores. **Immutat** et ipsos dies. q̄z sol lucēs sup̄
 terrā diē facit. **Et** s̄m diuersas dispositōz sol
 dies diuersam imutatōnē recipit. **Idē** p̄mo
 rubet in mane deind lucet in tpe boze terciē.
 feruet in meridie. pallet i vespe. **Idē** et q̄tuor
 eq̄s fingit̄ habuisse quoz p̄m⁹ fuit erube⁹. i.
 rubeus. sc̄dus aritbe⁹. i. splendid⁹. terci⁹ lam
 pas. i. ardens. q̄rtus p̄biloge⁹. i. amās terrā.
 vt di. **Beda.** **Sol** ei vt̄ di. beda. si fuerit macu
 losus vel sub nube latēs pluuiālē diē p̄lagit
 si rubeat. si vō palleat tempestuosus. **Si** vō
 clar⁹ in medio videat̄ ita vt̄ in medio fulgēs

radios emittat vsus auster tempore defu-
gnat humidam et ventosam. Si pallidus decidat
in nubes nigras ventum aquilonarem pronunciat.
vt di. Beda. Item virtus huius inferiorum informari
uam. Ita vt di. Si. fm ei⁹ elongatōes et ppin-
tionē facies hominum et animalium corpora vigore et
colore disponunt. vñ dicit mar. Solis et stel-
lanōe boies pulcros et agiles esse. Et iō in fa-
bulis cū pennatis vestigijs depingit et facie
puerili. ppē qd et pbeb⁹. i. pulcher dicit⁹ ē. Dic-
ptbo. Sol facit boiem corpulentū facie pul-
cru et coloratū et magnorū oculorū et abilitat
ad oīa opa auri si fuerit in exaltatōe sua. Si
vō i casu ad oīa opa eris abilitat et disponit
Item virtus huius putrefaciua. Radiorū ei suo-
ru et dispōne subtiliat aerē et disgregat et cō-
sumit vaporē inficientē aerē ac dispigit et fu-
git aurā pestilentē. Item cū nō sit substantiue
calid⁹ virtus huius calefactiua. inflammatuam et
vitiua. et h̄ fit ex motu radiorū et eorū fracti-
one ac p̄cursu i superficie obiecti corporis mari-
me si obiectū corp⁹ specularē fuerit et politū
vt d̄ in p̄speciua. Item virtutem huius attractiua
calore ei suo attrahit a mari fumos et vapo-
res et eos tandē p̄densat in nubes. et sic p̄den-
satos resoluit eos. nūc in gradines. nunc in
pluuias. nūc in niues. An fm mar. d̄ fabu-
lose qd sol fuit iuxta mare oceanū ab ethio-
pib⁹ cū alijs dijs ad epulas inuitat⁹. Adta-
uerūt enī antiq⁹ solē aq̄s oceanū nutriu et at-
tractos vapores in ipsi⁹ nutrimentū p̄uertit
et iō dicunt anī impetuosa pluuiā calores
p̄cedere vebementē. Qd fit p̄pter nūciā at-
tractionē vaporū ex forti imp̄ssione caloris
radiorū in ventre siue in p̄cauitate nubis. vt
di. Arif. Item viuificatiua huius virtutē qd p̄t p̄
h̄ qd nihil pōt viuere vbi nō potest attingere
virtus solis. Et iō dicit ptbo. in eodē li. Sub
sole est leo et est dom⁹ eius. et regnat in ariete
et in libra discedit. et sub ipso p̄tinent species.
lucru. fortuna et heres. et significat animas et
spūm. et est color eius alb⁹ et rube⁹ et est veri-
dicus et cōplet cursum suū dieb⁹. ccc. et. lxxj.
et. vij. horis. An inter oēs planetas maxime
disponit animalia ad animationē et viuificatōes
Item cū sit maxie q̄ntitatis et velocissimi mo-
tus sue velocitatis et magnitudinis est occul-

tatiuus. Cū ei sit occies maior tota terra. vt
di. macro. Propter altitudines sui situs vix
bipedal⁹ videt⁹. Qd at incōpabilitē sit maior
q̄s apparet p̄t ex h̄ qd maior videt⁹ in ortu suo
et occasu q̄n a nob⁹ maxie elongat⁹ q̄s in p̄-
cto meridiet q̄n nob⁹ appropinquat vñ patet
q̄ in ipsi⁹ aspectu decipit visus noster. Et h̄
ap̄te declarat in ipsi⁹ motu. qz p̄tinue moue-
tur veloci⁹ q̄s sagitta. et nō moueri in aliquo
nō videt⁹ p̄ nimia claritatis intensione et ex-
cessu. sic et ei⁹ quātitas sic et motus velocitas
subterfugit visum nostrū. Et ista de p̄petan-
bus solis dicta nunc sufficient.

De luna Caplm. XXIX.

Luna dicitur quasi lu-
minis vna. i. principalis et maria. qz
corp⁹ solari in magnitudine et pul-
critudine est simillima. vt di. Si. Luna est vt
dicit amb. in exameron. decor noctis totius
mater rois. humoris sinistra. dñatrix maris
ipm mēsurā. emulatrix solis. mutatrix aeris
lumē a se nō h̄ns. sed a plenitudine sol⁹ mu-
tuans et acq̄rens. que fm appropinquationē
vel elongatōis a sole formā suscipit et figurā.
Carēs itaqz luna pp̄rio luie. est a fontali ple-
nitudine sol⁹ lumis receptiua. An d̄ in li. ele-
ment. aristo. qd luna sp̄m medietate sui a so-
le illuminat et lumē receptū reflectit in terrā
Naturā ei similem huius speculo. qz pp̄rio calore
carens. lumē recipit ab alio et q̄nto soli plus
appropinquat tanto plus de suo luie p̄dit ex
pte terre. sed claritatē quā p̄dit ex pte inferio-
ri nullo mō p̄dit ex pte celi. imo tanto pl⁹ ex
pte superiorū illuminat. vñ q̄n soli p̄iungit nihil
lumis ad terrā dirigit. sed ex pte celi in plena
illuminationē p̄manet et p̄sistit. Et conuerso
q̄n soli opponit tota ad terrā et nō ad celum
illuminat. vt di. Beda et Macro. Item luna
est figure et forme sue mutatiua. diuersas ei
facies sui lumis ostendit ad terrā. qz nūc arcu-
alem nūc circularē aspectū h̄om se osten-
dit. nūc monoydos. nūc dictotomos. nunc
amphitridos. nūc pansilenos. Monoydos
autē est. q̄n ē p̄ma et apparet comicularis. Bi-
ctotomos d̄: quasi p̄ mediū secta q̄n est octa

ua. **A**mpbitridos ē. qñ de sua plena rotūdi-
tate est dubia. s. qñ est. xj. v. xij. **M**anilenos
est. qñ ex toto est plena. s. qñ est. xiiij. **I**te luna
triplicis stat⁹ est oñsua. qz aut est cū sole. i. i
piunctione qñ accendit aut a latere qñ scz a
sole recedit. vel qñ ad solē reuertit. aut in ple-
na oppositōne qñ scz totalit⁹ soli opponit. **Q**ñ
aut a sole primo recedit apparet corniculata
ad modū arc⁹. cornib⁹ semp vsus vsus orū.
Qñ vō itez appropinquat ad piunctōz reci-
pit eandē formā. sed vsus sp⁹ cornib⁹ ad occa-
sum. **I**n pte autē auersa a sole semp apparet
vacua. sed in pte ante ad soles versa lumine
repleta. **I**te luna est oim humorū augmenta-
tiua. qz p occulta nature spiramina. flux⁹ et
refluxus augmentat. **U**n in ei⁹ detrimento
in ossibus medulle. cerebella in capitib⁹ z bu-
mores in corpib⁹ diminunt⁹ z ei⁹ incremē-
to multiplicant. **U**n ei⁹ defectus oia ppatiū-
tur z ei⁹ decrementū inferiorū est detrimētū
vt di. **M**ar. **I**te aquay maris est attractiua
sicut ei adamas trahit ferruz post se. sic luna
mouet z trahit post se oceanū. **U**n in suo
orū intumescit mare z crescit ex pte oriētali.
z decrescit ex pte occidēali. **E**t eōuerso qñ
est in occasu. crescit mare ex pte occidētis et
decrescit ex pte oriētis. **S**cdm qd luna pl⁹ vl⁹
min⁹ pfit in lumine. sic pl⁹ vel min⁹ in suo
fluxu se extendit vel retrahit ipsum mare. vt
di. **M**ar. **M**acrob. et in li. ciceronis. **O**cea-
nus in incremēto lune retinet modū istum.
Primo ei die crescētis lune fit copiosior so-
lito. z abūdat in sūmo. **S**ed secūdo minuit⁹
z sic descēdit vsqz ad. viij. diē. deinde itez cre-
scit p. viij. dies. itaqz in. xiiij. die est iterum ple-
na in sūmo. vñd z in nouilunio sp est mare
plenissimū et ei in plenilunio. **I**tez luna ē ro-
ris in aere generatiua. vim ei sue hūiditatis
aeri imprimit z aerē insensibilr imutans in
ipsi⁹ superficie rose gignit. **M**anifeste ei vide-
m⁹ qz qnto est luna estiuā tpe serenior tūto
abūdanti⁹ ros sup gmina se oñdit. **I**te luna
est inē planetarū breuissimū tpe sui cursus cō-
plētiua. breuissimū ei habz circulū. z iō infra
spaciū. xxviij. diez. p omia sig⁹ zodiaci euaga-
tur. vt di. ptbo. **S**ub luna ē cancer et cācer ē
dom⁹ eius. regnat in cācro. sed i libia disces

sus regni est. z est planeta frigid⁹ et hūidus
cū excessu femine⁹. nocētul. morat⁹ aut in qñ
bet signo duob⁹ dieb⁹ z. vi. horis z bysse. z in
xxviij. dieb⁹ pplet cursum suū. **I**te luna inter
oēs stellas erraticas ē magis incerto et in-
vago motu siue cursu pcelliua. **I**te p pte bre-
uitatē sui curs⁹. nūc sub sole. nūc sup. nūc cān
nūc retro. euagat. **E**t cū sol circuit p circulos
australes inferiores lūa pagit circulos bore-
ales superiores. **I**te lūa supina ē velut nau-
cula surū hūs cornua vsus terrā inclinata.
qñ vō decrescit ē erecta. vt di. **B**eda. **I**tez qñ
luna recto diametro inē nos z solem ē in ipo-
sita. solet eē eclipsi. i. defectus solis causatiua.
Ite aut defectio nūqz pōt accidere fm natāz
nisi in piunctōne solis z lune qñ de nouo ac-
cendit. z ipsa piunctio i linea ecliptica celebra-
tur. **H**oc sp est qñ sol est i capite draconis. z
luna i cauda vel eōuerso. **U**n albu. in li. de
morib⁹ planetarū. **S**i luna inē nos et solē ob-
uiat. defectū radioz solis nob facit in capite
vel in cauda draconis. **Q**uid autē sit cauda
draconis. qd caput post dicet. **I**tem luna p
interpositōez tumoris terre inē se z solē. defe-
ctus sui lūis est passiuā. vñ mar. in li. astro.
sic dicit. Luna ascēdens vl descendēs in sola-
rem lineā incidit si fuerit tricesima. **Q**uādo
ex toto soli est sbiecta obscuritatē solis ira fa-
cit. sed istū defectū nō singul⁹ mēlib⁹ facit. qz
nō semp in eadē linea q inē solē et terrā dya-
metraliter ē opposita solari corpi se opponit.
Ite vō defect⁹ fit lune. cū luna soli sit totalit⁹
opposita. s. qñ est. xv. **S**i ei directe fuerit tūc
sol sub ira emittit. sol vmbzā tumoris terre i
lineā sibi oppositā quā si corpi lune intraue-
rit. p pte vmbzā terre inipositā inē se z soles a
suo lūie tūc puaat. **E**rgo singul⁹ mēlib⁹ luna plena nō fit in linea ecliptica q est vñ
bre inipositū. iō singul⁹ mēlib⁹ lūa suo lumie
nō puaat. **I**te luna ē qñqz cuiusda z obscuri-
tatis z obnubilatōnis in se pētua et h ex p-
prij qlitate corpis q natālr est obscura cū lu-
mē ex se nō beat h a sole. vel vt dicūt aliq illa
obscuritas ē ex vmbzā ire. ex qua qdaz linea
refulcat in corpe lūari q ipsi⁹ lumē in pte ob-
fuscat. et hoc fit maxime qñ ad terrā appo-
pinquat. ex cuius vicinitate et nebulositate

trahit q̄soā sorbes. vt di. mar. **Q**ñ v̄o ad al
tiores ascēdit circulos clara ⁊ mūda ⁊ nullis
maculis obnoxia tūc videt. vt di. idem mar.
Itē luna ē mutatōis tpm significatiua. **N**ā
vt di. **B**eda. **S**i lūa in p̄ncipio rubeat vt au
rū v̄eros oñdit. si in sumo ei⁹ corniculo ma
culis q̄busdā nigrescit. pluuiosū mēsis exor
diū p̄redit. **S**i v̄o nigrescit in medio. plenilu
niū serenū p̄redit. cū v̄o in nocīna nauigari
one scinllat ad remos in breui tēpestas fu
tura erit vt dicit idē beda. **I**tē luna in celesti
armonia ē ḡuissimū soni emissiua. vt di. ma
cro. **I**n circulo ei lūe fit ḡuis son⁹ sic in spera
celesti acut⁹ ē. ex ordiatissimo ei sono ex stri
dore mot⁹ orbū ḡnato dulcissimus vt dicit fit
pcent⁹. **I**tē lūa ē fecūditatis t̄re semib⁹ mini
stratiua. p̄est ei semib⁹ q̄ p̄ficiūt ex rore q̄ de
corp̄e lūe cadit. vt di. idē. **E**t iō fm fabulas d̄
p̄serpina. eo q̄ seminū q̄ p̄ficiūt in t̄ra d̄ esse
dea a gēibus. **S**ic et d̄ diana. i. siluay deaz
nemoz. q̄ feris de nocte pascua q̄renub⁹ in
nemoz b̄ et i siluis. lūis b̄ficiū admistrat.
Et iō vocauerūt gēntes lunā deā venatorū
q̄ venatio fit in siluis. p̄p̄ qd̄ dyanā cū arcu
depingebāt. eo q̄ venatores arcub⁹ v̄tebant
Itē luna cū sit frigida ⁊ hūda ē ex vicinitate
solaris circuli caloris receptiua. **N**ā ex calo
resol et siccitate t̄p̄a frigiditatis et hūidita
tis sue excessus. ne singul⁹ mēsibus in suo de
scensu ad t̄rā hyems generet. vt di. macrob.
Itē luna vt di. albu. **E**st aeris mūdificatiua
motu ei suo p̄nuo aerē rarificat ⁊ subtiliat
vñ si non eēt mot⁹ sperē lune aerē ex nocīna
vapoz exalatiōe grossicies inficeret q̄ corru
ptōz nō modicā generaret. **I**tē lūa fm astro
logos inē planetas ē sup̄ dispositiōne hūani
corp̄is marie p̄tatiua. **N**ā vt di. p̄bo. in li. d̄
iudicijz astroz. sub lūa p̄tinet eḡitudo. amil
sio tumor ⁊ dānū zc. **E**t iō circa mutatōz hūa
ni corp̄is vt lunaris potissie opat. **E**t **B**acci
dit. tū p̄p̄ mot⁹ sui velocitatē. tū p̄p̄ ipsi⁹ ad
nos vicinatē. tū p̄p̄ occultas sibi nat̄alr in
sitā p̄tatem. **E**t iō de morboz mutatōe medi
cus p̄fecte nō discernit. q̄ lūares effect⁹ in cor
p̄oz nō p̄gnouit. vñ ypo. in p̄ncipio p̄no
sticā de lūa loq̄ns ait. **E**st qd̄dā celeste sid⁹
in q̄ optet medicū p̄uidere. c⁹ p̄uidēna ē mi

rabil et stupēda. **E**t gal. in cōmēto de dieb⁹
creticis dicit. rem certā q̄ non fallit attendat
medic⁹ quā docuerūt astrologi egiptioz. q̄
p̄ p̄iunctōz corp̄is lūaris cū stellis fortunatis
hūt eḡitudines terminales ad bonū. cū p̄ra
rijs v̄o p̄trarie. s̄ad malū. **E**t iō cautus ⁊ p̄fe
ct⁹ medic⁹ fm doctrinā ypo. asp̄icere d̄ p̄
mā lunā. et q̄n ē plena lūis. q̄ tūc crescūt bu
mores in hoib⁹ ⁊ medulle ⁊ fit nutrimentuz
in mari ⁊ in oib⁹ reb⁹ mūdānis. **Q**ñ g⁹ infir
m⁹ i lectū cadit multū nēce ē v̄idere v̄t lūa
tūc exeat de p̄iunctōe. tūc enī crescit infirmū
tas. q̄usqz veniat in oppositiōis ḡdū. s̄ in ple
nilunio ⁊ tūc si fuerit cū malo planeta aut i
malo sig⁹ ⁊ asp̄erit domū martis q̄ ē octa
uum signū. i. si asp̄erit martē q̄ d̄ domus
signi scorpiōis. tūc de morte timēdum est.
Si v̄o fuerit cū bono planeta ⁊ in bona do
mo siue signo ⁊ asp̄erit d̄m dom⁹ vite. s̄
martē q̄ est dom⁹ ariens. siue p̄m signū d̄ vi
ta tūc sperandū est. ⁊ sic de alijs videndū est
vt p̄z in li. ypo. quē d̄ cōposuisse de iudicijz
infirmitatis fm lunā.

De quibusdam pp̄ietatibus lune
malis **Capitulum XXX.**

Habet autem luna
q̄sdam pp̄ietates min⁹ laudabiles
tam fm subam q̄z fm effectū. h̄z enī
subalem obscuritatē cū nō habeat sicut alij
planete lumē a seipsa. habz et maximā insta
bilitatē. q̄ nullū sid⁹ ita vagat p̄ oēs p̄tes zo
diaci sic luna. **C**ōrrabit etiā a malivol⁹ stellis
⁊ nociuis nocibilitatē. **N**ā vt di. p̄bo. Luna
est planeta cū malis malivol⁹. Luna in sup
p̄ suā oppositiōz inē nos ⁊ solē aufert a nobis
solaris lumis claritatē. Lūa etiā q̄n incidit
in v̄mbra t̄re p̄dit lumen suū ⁊ suā p̄dit de
formitatē ⁊ defecubilitatem. **P**roterea p̄p̄
vicinitatē quā habet cū crasso aere ⁊ t̄ra ab
v̄mbra terre. vel ab infecto aere cōrrabit ma
culam ⁊ deformitatē. vt di. mar. Luna etiā
q̄nto plus recedit a sole tanto plus recipit a
lumine v̄sus terrā. ⁊ minorem versus celuz
obinet claritatē. **E**t q̄nto pl⁹ p̄ficiūt v̄sus t̄rā
tāto plus decrescit ⁊ deficit i lumie v̄sus ce
lum. **A**d multiplicē etiā habet effectū malū.

Nā vt di. ptbo. Luna efficit boīez instabiles
 ⁊ mutabile d loco ad locū discurretē. Efficit
 ei boiem ī oculū male dispositū ⁊ inordinatū
 Efficit et in boīe vnū oculū alio maiore, aut
 facit strabonē aut orbū ī vno oculoꝝ. Et sub
 dit. **H**ō in cōplexione lunaris cōstellatio
 dñuz habuit. vicio ī oclō n̄ carebit. Et **B** for
 san accidit pp̄ accessū lūaris hūiditatis hu
 mores oculoꝝ ad aliq̄z prauā q̄lūarē dispo
 nētis. **D**icit et in li. misalach. c. v. Eclips̄ lūe
 marie ī hyeme. si fuerit ī signis frigidis excel
 cesuz significat frigiditatis ⁊ nimie cōstrictiōis
 in ira ī aere ⁊ in aq̄s. Si fuerit ī signis aq̄u
 cis p̄lagit abūdantiā pluuiay. Si vō ī signis
 aeris. piculū tēpestatiū p̄dit ⁊ v̄toꝝ ruinā
Dicit ptbo. ⁊ albu. q̄lūa ex̄ns in. ij. siḡ post
 ascēdes merore deligt. tristitiā ⁊ ablatiōem
 subēp̄ fures ⁊ p̄dones. **S**ilr. i. iij. i. vj. ⁊ i. viij.
 irā anxietatē. fugā et mutabilitatē. **I**n. x. siḡ
 q̄q̄ tūc incepit regre cito deponēt. **I**n. xij. at
 ipedimētū rixā duriciā ⁊ carcerē ex pte ami
 coꝝ. **I**n oib̄ at alijs domib̄ siue signis bonū
 efficit ⁊ p̄dit. marie si planetis boīs fuerit
 sociata. h̄z variā etatē lūe mouēt mēstruales
 hūores ī mulierib̄ ⁊ cerebella in aīalib̄ ⁊ di
 uerse passiōes vi lūari ī corpib̄ excitant vtz
 in lunaticis ⁊ caducis. **H**ec de p̄petatib̄ lūe
 et alioꝝ planetay dicta iam sufficient.

De capite et cauda draconis
 Caplm. XXXI.

Vnt aut due stelle
 q̄ nō s̄ planete. s̄z tñ nafaz ⁊ effectuz
 vidēt h̄re planetay. s̄ caput draconis ⁊ cauda
 q̄ mouēt cū firmamēto ⁊ p̄sequunt cursū fir
 mamētū. vñ a leonetrāseūt ī cancy ⁊ a cācro
 in gemios. ⁊ sic deinceps. moꝝat at in q̄libz si
 gno caput draconis. xvij. mēlibus āno. s̄ ⁊ di
 midio silr ⁊ cauda ⁊ i. xvij. ānis p̄plet cursuz
 suū. ⁊ si caput ē in aliq̄ siḡ sp̄ in siḡ opposito
 erit cauda ⁊ v̄t in. in. iij. vt si caput ē ī cācro
 venē erit ī ariete et cauda in capcorno. ⁊ si ca
 put fuerit ī leone. venē erit ī tauro. ⁊ cauda ī
 aq̄rio. ⁊ sic de alijs. ⁊ iō pp̄ aspectū oppositū
 cauda ē torali venēosa. h̄z at caput exaltatōz
 suā in trib̄ ḡdib̄ gemioꝝ. **C**asū vō ī sagitta
 rio ḡdib̄ tonidē. **E**cōuerso at cauda h̄z exal

tatōz suā in trib̄ ḡdib̄ sagittarij ⁊ caput ca/
 di i trib̄ ḡdib̄ gemioꝝ. **E**st at **B** aduertēdū
 q̄ q̄n lūa p̄iūgit capiti soli l' caude ex̄n̄i p̄pe
 ḡdū p̄iūctōnis a. xij. ḡdib̄ l' infra. sp̄ ē eclips̄is
 futura maior l' minor. s̄m q̄ caput v̄l cauda
 magis v̄l min⁹ accedit ad ḡdū p̄iūctionis
 et h̄ potissime h̄z locū ī eclipsi sol. **E**odez mō
 de eclipsi lūe h̄ tenēdū ē. q̄ si lūa p̄uenerit cū
 cauda ī aliq̄ siḡ et sol fuerit ī capite ī siḡ op
 posito erit eclips̄ lune ⁊ ecōuerso si sol fuerit
 in aliq̄ signo cū cauda ⁊ luna ī signo opposi
 to cū capite. erit itez eclips̄ lūe. **E**t si in eodez
 ḡdū p̄uenerit. erit eclips̄ general' vñ sp̄ optet
 q̄ p̄ueniāt in capite v̄l in cauda in eodez ḡdū
 siue p̄pe. xij. ḡdib̄ v̄l infra si d̄z esse eclips̄. vñ
 p̄iūctio d̄z fieri sol et lune q̄ ad idē signū eun
 dem ḡdū. idem minutū ⁊ idē sc̄dm. **I**n oppo
 sitione vō p̄rariū signū sp̄ erit s̄m eundē ḡdū
 idem minutū. ⁊ idē sc̄dm. **E**t **B** apparet q̄ q̄z
 uis luna iungat singul' mēlib̄ soli ⁊ accēdat
 nō tñ sp̄ eclips̄is facit. q̄ nō sp̄ in linea eclipti
 ca se p̄iūgūt. q̄ nō sp̄ accēdit luna in p̄iū
 ctōe in eodez ḡdū. nec et sp̄ caput v̄l cauda in
 p̄iūctione vel oppositione solis et lune se cō
 tingunt.

De cometa Caplm. XXXII.

Cometa est stella
 q̄dā flāmis circūta. vt di. **B**e.
 pente nascēs regni p̄mutandez
 aut pestilentā aut bella l' ventos siue estus
 signāz p̄tēdes. **C**omance stelle aliq̄n vidēt
 moueri motu planetay. aliq̄n p̄manēt imo
 biles sicut fixē. **S**emp aut apparēt. vt di. **B**e.
 da in pte dēmiata in celo. **N**ō ei vagant p
 diuersas ptes zodiaci sicut planete. s̄z vidēt
 esse in circulo lacteo siue galaxia ⁊ spargunt
 radios versus septentrionē. nūq̄z v̄sus occidē
 tē. vñ in pte occidentali nō vident. breui spa
 cio solent appere. s̄ p̄ octo dies. **A**liq̄n visa ē
 lxxx. dieb̄. sicut di. beda. **E**t q̄buscūq̄z autēz
 stellis nascit cometa. siue ex planetis siue ex
 fixis. semp ī firmamēto apparet in pte septē
 trionali. vt di. idē. **E**t q̄ patet q̄ stella q̄ appa
 ruit in ortu xp̄i nō fuit cometa. q̄ mouebat
 ab oriente ad meridiē v̄sus occasuz. **E**t **B** nō
 solet facere mot⁹ comete. vt di. **C**ris̄.

Stelle a stando sūt

S dicte. Quāuis ei sp moueant. tñ sp stare vident. vt di. **S**i. Bicut 7 sidera a pñsiderādo dicta. eo q in eis mathemati coy pñsideratōe mltia iudicat 7 pñdient. **D**icut et astra ab austrōs l'anastros nūcupata eo q fm opionē aliqz stellarū corpa i spera firmamētū sic clauū rote circūferētia se pñixa **E**t h qdēz vey est q ad aliq 7 marie q ad maiora. vt di. **S**i. fm alpbra. **S**tella ē lux aggregata in suo orbe. vñ fm qē maior aggregatio lumis stellaris corpis tāto ē maioris qñtatis. pulcrioris claritatis. 7 āpliois pñatis 7 vñtus **V**ocāt at ab eodē stelle siue sidera lucis vehicla. eo q se lūiosa corpa lumis solatiū p nocturnas tenebras mortalib⁹ deferētia mōi supficiē decorātia. sol lucē aq recipiunt lumē put pñt supplētia. emissioe radioy pñua aerē depurantia. qñuz vñute auferētia mōi inferiori pestilentia 7 corrupela. **S**tellaray etiā vñute pñtant 7 ad pñcordiā reuocāt libiunice pñia elemēta **E**ay sepino fulgore illustrāt oia suo calore saluāt et refouēt vñuerfa. **H**ā fm platonicos. vt di. **B**eda. stelle igne se nature. **C**elū ei cū suo ornatu esse natura igneū multi antiq posuerūt. **A**rif. aūz alij pñponūt celū esse elementū qñtū. nata et pperate ab elemētis quoz discreū. dicit stellās nō ēē frigidās nec calidās subaliter seu substātīue sic nec ipsuz celūm. s; tātmō se calide effectīue. motū ei suo pñuuo 7 sem pñno inflamāt illud sup qd mouent. 7 sic in istis inferiorib⁹ hñt inducere calorē l'algorē **R**adioy vño mobilitate 7 pñtractōe i supficie obiecti corpis hñt inducere vñm calozis. **S**z vñ sint stelle certū est. q se fm naturā purissime 7 simplicis nate ac corrupte. q ad formā enā se lucidissime. 7 q ad figurā. sperice 7 rotūde. q ad substantiam solide nō porose. q ad supficiē plane nllaten⁹ aspere vñ angulose. q ad situm alūssime. q ad motū velocissime. q ad qñtitatē sūt marie. qzuis pñsit⁹ distantiay videāt esse pue. q ad numerositatē inumere illi ei soli q stellās numerat se finite. q ad potestātē 7 effectū stelle sūt magis in corpa vir

tuose. **H**ā stelle se inferioroy gñatīue imutatiē pñseruatiue. radioy suozū emissīue. tenebray nocens illuminatiue. sui cursus in suis orbib⁹ vñiformit ppletīue. in solis pñtia a quo recipiūt lumē sui se occultatiue. in suo ortu et occasu sūt aeris multiplici imutatiue. qz nūc tēpestates pñtant. nūc serenitates generant et pcurāt. vt di. beda coloris variatiōe 7 radioy scintillatiōe. nūc tristitū. nūc letoy euentū fm mathematicos se pñnūciatiue. **S**ūt et nauigātib⁹ pñspere. 7 ipsay viay in medio maris directīue. vñi stelle ad inuicē vicinīus sūt pñuncte. maioris lumis et pulcrioris sūt expñsiue. vt pñz in pliadib⁹ 7 siderib⁹ galaxie **Q**uāuis et tantā oñdent pulcritudinē ex qdam vicinitate. qz pñter se pñucte. lucidiores tñ in cōi apparent singule. pñsiderate tñ p se nō apparēt singularē ita pulcre. 7 h rō est vt di. mar. qz excedēs fulgor vñi⁹ p qñdā resulgentiā altius in sufficiētiā ex se repar. vñ qd vñi dēst ex qdā defectibilitate alia supplet qmag excellēt claritate. **I**te stelle pñsit⁹ sui distantiā se boibus dispariē sue magnitudis oñsiue. **H**ā vt di. albu. qñto se cenitib⁹ capitis nri magis vicine. tāto sp vident ēē maioris qñtatis et offerūt nris aspectibus min⁹ pue. **E**t ecōuerso qñto plus elōgāt in suo ortu nro hira bili seu i occasu tāto nris ocul⁹ vident genēralit esse magis magne. et ei maiores vident ēē in qñtitate i occasu qz in ortu. vt di. beda. tūcaliqd dī esse sup cenitib⁹ capitis nri. qñ dī recte vidē ēē sup caput nostrz. **C**enitib⁹ ei dīrecta positio sup caput. **E**⁹ forerō est vt di. dē qz vapores de tra ascēdētēl rectitudinē radioy ad oculos venire pfecte nō pñmittūt. **E**t iō ocul⁹ decipiūt in h⁹ aspectu. qz qd circūfusuz ē in aere. a solarī radio estimat ocul⁹ pñbēdere i seip⁹o. **S**z sic di. alga. tal⁹ visus decipiūt sic qñ fulgor cādele a sano oculo sine obstituto pñcipit. s; a lippitēte oculo sine arc⁹ celestif imagine nō vidē 7 putat decept⁹ ocul⁹ oino vidē in alio. s. in lumie viso. qdē in altero nō est sed i seipso pon⁹. **I**te di. **A**utē. in ca. de obscuritate visus. qre supra de visu. **I**te sunt stelle fm mar. in suis circūl armoniace pcellīue. **D**ēs ei toni musici pñtus inē sidera inueniūt. nec grauitas inferioroy dissonaz

reddat melodiā supior siue medioꝝ nec ecō
uerso supioꝝ acuitas destruit sonū gūioꝝ
inferioꝝ sicut di. mar. **I**te fm arif. in li. de ce. z
mū. Stelle sex materia corpis celi in q̄ posi
te se atz fire. et iō naturalit̄ sūt splendide sic et
celuz in q̄ reuoluūt. vñ oēs stelle bñt lumen
ppriū p̄ter lunā. Et q̄uis stelle ex se sunt lumi
nose ad plūmatōz tñ sue lūiositatis recipiūt
pplemētū ab ip̄o sole. **I**te stelle se sue v̄tutis z
lumiositatis sibi inuicē cōicatiue. vna ei au
get claritatē alteri⁹ z bonitas vni⁹ fortificat
bonitatē alteri⁹ sic d̄ in li. de iunctōib⁹ pla
netaz. **I**te stelle pprijs circuli z sedib⁹ se p̄ten
te. z iō si circuli vni⁹ insecando aliqui subin
tret circuli alteri⁹. p̄t̄ h̄ pprijs sedes stelle
nō deserunt. nec se alijs p̄ q̄s trāseūt impedi
menti l̄ inuicē illatiue. **I**te stelle q̄dā
vt di. mar. celeri⁹ or̄te. celeri⁹ occidunt. q̄dā
vō tardi⁹ or̄te. citi⁹ occasum petiūt. quedam
aut̄ p̄ter oriūt. z tñ nō sūt occubere dinoscūt
Hec aut̄ varietas or̄ z occasus accidit ex dis
pari altitudine circuloꝝ in q̄b⁹ oriūt vel ex ele
uatiōe siue de p̄ssione climati in q̄b⁹ occubere
vidēt. **I**ta fm variā eleuatiōz l̄ de p̄ssione z
corpis celestis. varijs t̄pib⁹ vel oriūt v̄l occu
būt. **I**te stelle se tempoz ānoz. l̄ z mēsiū z die
ruz difficiue z p̄mutatiue. **I**ta sicut d̄ in li.
de p̄petatib⁹ elemētoꝝ ari. **P**ermutatio t̄p̄is
nō est nisi p̄t̄ p̄mutatōz stellaz in signis di
uersis z sup̄ climata septē vt ex p̄mutatiōe
lune singul. xxviij. dieb⁹. aut p̄mutatiōe mer
curij z veneris in oib⁹ decē mēsiū vel min⁹
illo. aut ex p̄mutatiōe sol̄ in q̄libz āno. aut ex
p̄mutatiōe martis in. ij. ānis. aut iouis in. xij.
aut saturni in. xxx. aut ex iunctōe z p̄muta
tione triplicitatis ad triplicitatē in. cc. z. l. an
nis. aut p̄t̄ p̄mutatiōz stellaz fixaz orbis. p̄
mutatio ei in. c. ānis vno gōu quaz accidit p̄
mutatio magna. xxviij. milib⁹ ānis. Et h̄ est
ān⁹ magn⁹ q̄d est vltimū oim̄ rez. bucusqz
arif. in eodē li. In libro at̄ ciceronis di. **M**a
cro. **I**te mūdani anni finis est cū stelle oēs
oiaqz sidera ac planetē a certo loco. ad eūdē
remeauerūt. **H**oc aut̄ z p̄fici volūt p̄ ānoꝝ
rū. xv. milia. pacta p̄ingere zc. Quicq̄d autē
sup̄ h̄ dixerūt p̄ h̄i. h̄ certitudinalit̄ tenēdum
est q̄ nostz nō est diffinire q̄n vltimus finis

erit. **H**oc ei solus nouit t̄p̄m p̄ditoz qui mo
menta et t̄p̄a p̄inet in sua p̄tate.

De polo **C**apitulum. XXXIII.

Polus fm bedaz
est stella puissima a q̄ tota p̄s celi
supior ē dicta. **D**uplex at̄ est pol⁹
scz arctic⁹ siue borealis q̄ semp̄ nob̄ pollet z
reluccet. nobis aut̄ nunq̄z occidit. qz sup̄ nos
existit. vñ pol⁹ a polleōdo est dict⁹. qz p̄nue
mōdo pollet. **S**cd⁹ polus d̄ antiharcus
id ē austral. polo arctico opposit⁹ q̄ nob̄ sp̄
est inuisibil. **I**nt̄ istos duos polos q̄si inter
duos mūdi extremos vices semp̄ voluit fir
mamentū. **I**ta duo poli nūq̄z mouent̄ d̄ suo
loco. in circularit̄ cū s̄pera vel circulo reuol
uunt̄ z circūferunt. **A**ris at̄ a polo ad poluz
p̄ mediū centri terre extēdit̄ circa quā toti⁹
firmamētū impetus rapit̄ z mouet. **H**ic aut̄
aris nō est material. sed pot⁹ linea q̄dāz in
tellectual q̄ a polo vsqz ad poluz recto dya
metro sic linea a p̄ncro vsqz ad punctuz esse
tracta intelligit̄. circa quā tanq̄z circa mūdi
mediū semp̄tinis rapit̄ voluit firmamen
tū. **P**olus igit̄ est stella q̄ ad sitū altissima q̄
ad motū velocissima. q̄ ad aspectum nostz
mima. q̄zuis sit in se valde magna. q̄ ad effe
ctum vltima. qz p̄ ipsi⁹ sitū discernunt̄ situs
et t̄mini alioꝝ siderz et celestij circuloꝝ. vñ d̄
hec stella ab astrologis potissime ituet̄. **E**st
ergo stella ista breuissimi circuli descriptua.
p̄t̄ nūmā elongatōz z distantia a nostro si
tu est siue magnitudinis occultatiua. p̄t̄ sitū
sui imobilitatē est hoim̄ ipsam aspiciētuz
marie certificatiua. **E**riō vocat̄ stella maris
qz nauigantiū z sciam nauigalē h̄ntium in
mari est directiua. rōne sui sit⁹ mediū totius
celi est oñsiua p̄ giruz arcturi sibi. p̄p̄nq̄ ab
alijs stellis est distincta a cui⁹ vicinitate po
lus arctic⁹ est vocata fm Bedam.

De arcturo **C**apitulum. XXXV

Arcturus est signū
a septē stell' sitis in are in se reuolu
tis p̄stitutū. vt di. **I**si. **H**arū septem
stellaz circulis qz in modū plaustrī vertit̄.
laui cū septētrionē vocauerūt. septētrionē

non occidere ariis vicinitas facit. eo qd stelle
 iste arii polo stelle altissime si vicine. Dicit
 aut idē circulo ariobipolar. eo qd eretbō. i. yli
 cem vsqz seqtur. Eūde boetbem antiq dixe
 rūt. eo qd plauistro beret. qd ē signū spectabi
 le multis stell. inē quas ē arctur⁹ qd est ppue
 sidus post caudā maioris vsqz positum. vñ
 ab hac stella tota stellatio illa arctur⁹ ē vo
 cata. vt di. **Al.** Et merito arctur⁹ ab artādo
 est dictus. qz ex p̄ma pte surgit frīg⁹ pp̄elon
 gatōz a calore solis. frigore vō poti t̄re artāf
 et p̄strungūtur. Apparet aut septē stelle radi
 ose r̄runtatis forme quaz q̄tuor anteriores
 in modū qd dr̄anguli alēnis laterib⁹ ordināt
 tres vō seqntes in modūz semicirculi dispo
 nūtur. locant̄ at sub polo circa arē. vñ sp̄ cir
 cūcūt polū tāqz centz. vt di. gre. Semp stel
 le ille v̄runt̄ circa arē sic vsqz circa stipitē. Et
 iō ille circūf̄ matoz vsqz vocat̄. vt di. macro.
Semp v̄rit̄ r̄ nūqz ad ima demergit vt dicit
 grego. Qñ tres stellas eleuat q̄tuor ad ima
 declinat r̄ ecōuerso cuz q̄tuor sursum erigit
 tres ad ima dep̄mit r̄ d̄mergit. vt di. gre. In
 ter oēs circulos supiores circulus arcturi ē
 altior qz polo vicinior. boim aspectib⁹ mari
 me se offert. Nunqz ē hora nocuis qñ videri
 possit. nisi forsan ei⁹ aspectus nubib⁹ vel ne
 bul̄ incipiat. In medias stellas arcios
 dr̄aco ad modū fulminis elabit. vt di. mar.
 byemalit̄ p̄e in ortu suo maxie r̄untat qdaz
 scintillari irradiatōe for̄e aque r̄ terre p̄ge
 lationē p̄nuuciat. vt dicit **Al.**

De orione Caplm. XXXVI.

O Orion est astrum

o tpe byemali exortū aquaz r̄ tēpe
 statū excitatiuū. Est at orio nim
 bosus ventoz r̄ tempestatiū excitatiu⁹ et ge
 neratiu⁹. r̄ ē ab ortu r̄ inundatōe aqz orion
 dictus ē. vt di. **Al.** In suo aut ortu tēpestatel
 generat et aerez̄ imutat. r̄ ad modū armati
 pedes r̄ brachia extēdentis disponit. r̄ fere p
 latitudinē triū signoz ei⁹ extendit latitudo.
 vt di. mar. Maxie fulget in signo t̄auri vt
 dicit idē. Est aut stellatio maxie notabilita
 tis r̄ rōne magnitudinis ac pulcritudis r̄ etiā
 rōe dispositiōis r̄ v̄rit̄is. ab ariete ei⁹ vsqz ad

gemios se extēdit vt di. mar. Totā etiā illoz
 triū signoz supiciē. fulgoris sui pulcritudie
 clariorē reddit vt di. idēz. gladiati militis et
 accicu sp̄ez in stellaz ordie p̄tendit de qd dicit
 mar. Armat⁹ et flagris splēdebat i armis r̄
 Splēdor t̄ri orionis vt di. idē. signū est funi
 re serenitatis sic ecōuerso ē obscuritas fute
 est p̄sagiuz tēpestatis. Sole ex̄ite in signis
 orionis r̄ tauro r̄ in gemis. oia germinat et
 orunt̄ q̄ nutrimētū recipiūt ex aqz r̄ aere et
 ex ira vt di. idem. Cōstellatōz orionis seqtur
 qdā stella qd dicitur canicula qd ab astrologis ma
 liuola dicitur et nociua. qd sim fablas ei⁹ canis fin
 git fuisse vt di. idem. **Idē** t̄ri est h̄illa canicla
 nociua qd ortur̄ i leone. a qua dies canicula
 res a p̄his nūcupātur sicut di. Gal. Quon
 ergo in ortu suo p̄mo tempestatē p̄noticat
 sed post serenitatē solito opatur ad t̄re fecū
 dirates. Sole ex̄ite in t̄baurō q̄li se abscōn
 dit sub radijs solis. nec tunc suā manifestat
 inferiorib⁹ claritatē. **Ortur̄ aut itez in iulio**
 qñ sol ascendit de gemis ad circulos supio
 res. qñ terra maximā patitur distempantiā
 aeris qd ad calidā qualitatem sim **Al.**

De hyadibus Ca. XXXVII.

H yades qd et succu

le dicunt. si queda stelle pluuias
 in quarū ortu pluuie multiplicatur
 vt di. **Al.** **Idē** t̄ri capis vapores a mari et ira
 p̄ caloris solaris violentiā fortius ad supio
 ra attrahūt qd motu byadiū in pluuas resol
 uunt. r̄ iō iste stelle dicūt̄ byades. i. succule. qz
 attrahēdo hūozes v̄l resoluēdo eos traxisse
 a fabulis p̄singuntur aquas. vt di. yginus.
 h̄nt aut be stelle suū suū in frōte tauri vt di.
Al. et cū dies extenditur et sol feruentior
 ascenderit. t̄ic byades solent̄ p̄mo apparere
 vt di. gre. sup̄ iob. xx. Qñ a saturno impellūt
 diuersas generant tēpestatel. vt di. beda. In
 byadiū ortu fruges v̄beri⁹ crescunt. qz t̄ic a
 pluujs irrigant̄ plures h̄z stellatio byadiū
 stellas clarissimas p̄ girum ordinatas. que
 oriūtur in. xvj. ḡdu t̄auri. Oriunt̄ et turbāt
 aerem in ortu suo sim albu.

De pliadibus Caplm XXXVIII.

Plades sūt septez

Pstelle a pluralitate dicte q̄ sibi sūt vt
cine. ab inuicē tñ sūt distincte vt dic
Gre. byemali tpe oriunt. Quāto autē aura
serenior est ⁊ frigidior. tāto meli⁹ ab alijs dis
cernūt. vna vō int̄ septez latere videt. q̄ ex to
to se n̄ manifestat nec ex toto se occultat. Ine
genua tbauri hñt sicut vt di. **¶** Sol in mēse
iunio p̄ plades iter fac. ⁊ tūc aeris caliditas
pluujs vnalib⁹ ipaf. et tra tūc tps floz pul
crudie aboznat s̄m mar. **¶** Pac d̄cā d̄i iuno
amasse maiā q̄ fingit vna fuisse de pladib⁹
et fuit mat̄ mercurij s̄m figmētū poetaz s̄m
mar. s̄m **¶** Albu. aut̄ oriūt plades. in. xvj. gōu
tbauri cū byadib⁹ ⁊ motu suo turbāt aerez.

De canicula Caplm XXXIX

Canicula est que

Cdā stella feruentissima q̄ oriūt s̄m
al. in. xxix. gōu cancri. in cui⁹ ortu
magna fit aeris p̄turbatio. **¶** Ab hac stella di
cunt̄ dies caniclāres in qb⁹ sangnē minuere
vel medicinā laranuā accipe est sūme picu
losum p̄p̄ excessu⁹ distempantie aeris in ca
lore. **¶** In ypo. in amph. **¶** In canē et p̄ canē ⁊
sub cane moleste si farmacie. ibi d̄z in p̄mēto
q̄ añeoz oriūt illi⁹ stelle ⁊ in ortu et p̄ oriuz
ltanz piculosuz est dare potionē laranuam
q̄ tūc ē aer calid⁹ ⁊ sic⁹. s̄a calido signo et a
calida stella ⁊ a sole. tūc in leone cū canicula
exiūt. vñ ex modica medicina corp⁹ fieret ni
mis calidū ⁊ siccū ⁊ febuis fossitan sequeret
¶ Medicina et euaporaret ⁊ min⁹ oparet cū
corpis pori tūc ex calore aeris si apni vt dicit
ibidē gal. Caloz extrane⁹ vires extrahit me
dicie. vñ aq̄ calida repugnat solutiōi si calor
aeris tūc est foris. p̄te rea vñ interior tūc est
debilis. q̄ p̄potōz l̄ minutōz plus debilitat.
¶ Durāt at̄ dies caniclāres a. xv. kl. augusti
vsqz ad nonas septēbris ⁊ sic sūt. l. sicut ibi d̄z
De luce et eius p̄p̄tationib⁹ Ca. XL.

De s̄m basilium

Lest spēs poia sibi sitis. de luce at̄ qd
sit s̄m rē vñ. s. sit s̄ba l̄ accidēs di
uersimode loquūt auctores. **¶** In arist. di. lu

mē n̄ ēē corp⁹. nec a corp⁹ deflurū. damas. et
di. lumē pp̄uā yporasiz. i. s̄ba⁹ n̄ brē. Scōz
au. g. sup̄ gen. ad lrās. Lux ē s̄ba corp⁹ sum
me simplex i gñe corp⁹. sūme m̄plex in
efficacia. sūme mobil⁹ ⁊ absolute p̄etrauōis
⁊ m̄me resistentie. ⁊ sūme disparia ⁊ p̄ia ge
nerāz. p̄ciliās sūme p̄itabil. ois natalis mo
tōnis p̄ncipiū et origo. sūme p̄fecibil. sūme
iocūda. sūme cōdicabil. vñ luce i corpibus ni
bil ē vñ. n̄bil p̄ueniēt. n̄bil pulcrus. n̄
bil veloci⁹. n̄bil subnil. n̄bil ipassibil. ni
bil vtuosi⁹ iueni. Et at̄ differētia int̄ luce ⁊
lumē. **¶** In lumen ē qdā defluxus a luce siue
irradiatō defluēs a s̄ba lucis. **¶** Luce at̄ dicit
ipsaz fōtalē s̄ba⁹ sup̄ quā lumē initi. **¶** Si ei
lux p̄siderata i se ēēt accidēs necario p̄ se ali
cui ēēt accidēs. q̄ accidēs p̄ se causat a forma
subiecti sui. vñ si lux in aere ēēt accidēs careēt
lux vā a forma aeris qdē n̄ p̄. **¶** P̄te rea lux
mutat subiectū suuz. **¶** Qd̄ p̄z q̄ lux ē nataliē
p̄ in oriēte. p̄eqnē vō i occidēte. ⁊ lux oriētāl
generat priaz sibi ⁊ ita deinceps vsqz ad oc
cidenēte. **¶** Accidētia ei nō p̄mutat sūm s̄biectū
nec extra illō agūt. ex q̄ vidē q̄ lux nō sit acci
dēs. **¶** P̄te rea si ēēt accidēs aeris necario mo
ueret aer subito ab oriēte i occidēte s̄m subit
tū motū lucis. sic at̄ moueri subito n̄ p̄uenit
aeri nec alicui elemēto. **¶** P̄te rea luce n̄bil ē
nobili⁹. accidēs at̄ ē ignobili⁹ s̄ba. **¶** Ex q̄ vi
det q̄ lux n̄ sit accidēs. cū aer lōge sit ignobis
horipa luce. **¶** S̄ si lux ē corp⁹ difficile ē intel
ligere q̄ lux sit i aere l̄ cū aliq̄ corp⁹ diapha
noy in cristallo. cū duo corpa sit nō p̄nt ēē i
eodē loco. **¶** Nō est tñ incōueniēs nec impos
sibile ponere lucē esse s̄ba⁹ corp⁹. ⁊ esse sit
cū aliq̄ corp⁹. videm⁹ ei aquā ⁊ cinerē p̄ter
iūgi ⁊ misceri salua vtriusqz corp⁹ tate et lo
calitate vtriusqz sup̄ficiē ab alio distiguētēz
vtriusqz p̄tes infra. pp̄uā sup̄ficiē p̄nente.
¶ Quantūcūqz ei simul imisceant cinis et aq̄
p̄manet tñ aqua in sua corp⁹ tate p̄ p̄uā
suaz coherentiā et p̄nuitatē. ⁊ cinis in sua
nec p̄p̄ istam cōmixtiōz ⁊ vnionē sil̄ sūt duo
corpa in vno loco imo aqua h̄ suum locuz
pp̄uā. ⁊ cinis suū. **¶** Sic lux p̄t esse in aere vt
in q̄cūqz alio corp⁹ salua vtriusqz corp⁹ tate.
⁊ suarū p̄uū s̄ba lūm continuitate.

Un̄ lux s̄ intrās ad in̄iora aeris l' cristal-
li b̄z suū locū ipsi⁹ sup̄ficiē ambiētē ⁊ a sub̄a
adiūcti sibi corp̄is distiguētē. q̄zuis n̄ possit
pp̄ simplicitatē sue sub̄e recte capi v̄l vide-
ri in re. imo qd̄ mirabil⁹ est ml̄te lucēs p̄ter
p̄currētēs imp̄mixte ⁊ tñ vnite p̄iū gunt. sal-
ua cuiuslibet sub̄ali forma q̄ ab alia differt.
licet n̄ l̄a respectu alteri⁹ mat̄ial sit l' formal
sic manifeste docet ⁊ di. dyoni. in li. de di. no.
c⁹ bec sunt v̄ba. **L**umina inq̄t lampadaz cuz
sunt i domo vna tora inuicē tons sunt cōia.
diligentē tñ b̄nt a se inuicē discretōez. vnita
discretōe ⁊ vnitate discreta. v̄dem⁹ ei ml̄tis
qd̄ vnū lumē accēsio lāpadib⁹ iuxta oim lu-
mina vnā claritatē et in discrete relucētē. nec
poterit q̄s vt arbitro: alicui⁹ eoz ab alijs ex
aere p̄tūctē cēta dū sil' si ibi seq̄strare aut al-
terū sine alio cernere. totis incōfuse inuicēz
p̄p̄atis. **S**ubducta at vna sil' et p̄p̄ū lumē
recedit. nihil secū ceteroz luminū auferens
aut de suo aliqd̄ eis relinq̄ns. **E**rat eni oim
vt dicta est p̄fecta vnitas naturalr p̄mixta ⁊
nulla p̄te p̄fusa. q̄ si tanta ē in b̄ corp̄ali aere
et materiali lumie zc. **D**ucusq; dyo. **I**n q̄b⁹
v̄bis manifeste docet lumina sil' vniri. sal-
ua tñ cuiuslibet p̄p̄ietate sub̄ali ⁊ accidēta-
li q̄s deferūt secū. siue accedēdo siue receden-
do. **L**ux itaq; s̄m dyoni. est sub̄a in se s̄stent
a qua p̄cedit irradiatio q̄dam ⁊ illuminatō
corp̄oz alioz. semp̄ ei lucet lux in se. ⁊ tñ non
semp̄ illuminat sed solū qñ inuenit corp̄ b̄n̄l
materiā dispositā ⁊ aptā ad illuminatōz. vt
di. **A**ug. **S**ubstātia ei celoz est vere lux q̄ in
corp̄ib⁹ obtinet p̄mū locū. **E**t tñ celū nō illu-
minat in tenebris vel in nocte. **S**emper go
lux lucet inuisibilr ⁊ in tenebris. sed nō semp̄
illuminat visibilr. vñ v̄tutē lucis sentit omis
creatura. **I**nuisibilr ei opat̄ v̄tus lucis sen-
sum ⁊ motū in aialib⁹ vt d̄: in li. fontis vite.
Dicit etiā al. in li. d̄ iudicijs astroz yprocras-
tem dixisse ⁊ docuisse. q̄ nisi stellaz lux de no-
cte subtiliazet densitatē aeris destrueret om-
ne corp̄⁹ aiatum. ⁊ tñ certū est stellaz lucem
de nocte sepi⁹ nō videri. **I**m̄p̄ssio eni ⁊ opa-
tio lucis est manifesta in mari. qz fluit et re-
fluit p̄ applicatōez lune ad aliq̄ situm siue
illuminat aerē siue nō. **I**n viscerib⁹ enā terre

vbi nō attingit lumē v̄tus lucis opat̄. vt p̄z
in mineralib⁹ ⁊ reb⁹ alijs ibidē generatis. et
breuiter p̄ntia lucis est necessaria in oī corp̄e
mixto. p̄ quā p̄traria in elemētatis vnūtur.
Lux itaq; a sumo celo empireo vsq; ad cen-
trum m̄di est diffusa. q̄ in sua sub̄a et radice
vna est ⁊ simplex. variata tñ s̄m diuersitatez
recipientiū siue solis siue alioz corp̄oz supe-
rioz vel inferioz vbi est vna sub̄a. v̄l ⁊ opa-
tio lucis licet nō lum̄ositas. **H**ec est p̄mo:
genita lux q̄ creata fuit die p̄mo vt di. **B**asil-
lus. que corp̄i solari ⁊ cētis celestib⁹ quarto
die factis sup̄feri. vñ solet cetera sidera sunt
p̄imeui lumis vebicula q̄ p̄p̄i susceptiōz lu-
cis incorp̄alis sufficiūt sine sue sub̄e dep̄du-
one ad illuminatōz p̄petuā et pbennē. v̄nde
ista lux vbiq; attingit. et oīa corp̄a s̄m magis
et min⁹ p̄ficiet et disponit. **L**ux igit̄ radix fun-
damentūq; oīs illuminatōis vna est in sub-
stātia que nō p̄tinet accidentalr ab aliq̄ cor-
p̄oz inferiori. sed magis p̄tinet oīa corp̄a. re-
spectu quoz peniūs formalis ē. licet in se sit
material' et situālis. ⁊ iō lux cū sit materialis
b̄z potentialiter p̄tē extra p̄tē. **Q**z v̄o formal'
est. habet actu p̄tē extra p̄tē qz qd̄ b̄z mate-
ria in potētia. b̄z forma in effectū. **E**x quo
manifestū est. qz cū lux in genere corp̄oz mi-
nimū habet de materia ⁊ maximū de forma
vicinior est forme qz materie. **E**t iō rōne ma-
terie est in mīmo. s̄. in p̄ucto. rōne v̄o forme
est in oī loco. **N**ā vnū quodq; b̄z ita moue-
ri ad locū sicut ad formā suā. vt di. **A**rist. qz
forma q̄nto est nobilio: tanto materiā suāz
plus extendit. vt di. algalzel. p̄p̄i qd̄ forma lu-
cis qz est nobilissima i genere formaz corp̄a-
lium maxie materiā suā distēdit. **E**t iō vnū
punct⁹ luminis siue lucis sufficeret ex se ad
illuminatōz totū orbis. p̄p̄i materie sue no-
bilitatē ⁊ forme sumā actualitatez s̄m alga.
Una igit̄ est lux simplex vt vniformis in sua
eētia qzuis diuersa sunt luminaria q̄ in se
sunt distincta. **Q**uāuis videant̄ in vno actu
vniformitē aggregata. nec lumen vnū intrat
sub̄az alteri⁹ qzuis sensibilr tāq; vnū lumē
vniri videant̄. **N**ō ergo ē incōueniēs pone-
re duo corp̄a sil' esse qz vnū ē sub̄ile ⁊ forma-
le et q̄li p̄plemētū alteri⁹. reliquū autem est

materiale et imperfectum. Duo vero corpora glorificata in eodem ubi esse non possunt, quia neutrum respectu alterius materiale potest esse in aliquo vel formale. Sed glorificatum et non glorificatum si esse possunt sine aliquo inconuenienti. sicut expressisse dicit Augustinus. Lux etiam ut dicitur, est maxime mobilis, incessanter enim mouet se et gignit linealiter et circulariter in omnem partem se mouedo et diffundendo. vnde quantum est de se subito mouet. Lux enim summe est actiua et sine resistetia ad intima cuiusque rei penetratiua. diuersorum et disparium generatiua et partium in elementis et corporibus mixtis in composita et unitate reductiua. Radiorum suorum productione, directione, intersectione, confectione, et reflectione omnium in esse productiua in esse conseruatiua, vel ab esse dissolutiua, ut dicitur Calcidius super thimeum, vite et permanentie cuiuslibet rei regitiua est lux et directiua, sui ipsius naturaliter multiplicatiua. Lux enim multiplicat se gignedo. Gignit namque lux lucem, et lux genita simul gignit et generat lucem sibi succedentem, et sic in vno instanti vnus punctus, replens lumine totum orbem. Item lux est sui et aliorum manifestatiua, colorum per sui incorporationem in superficie humidis perspicuis effectiua, sicut dicit Augustinus. Lux tenebras expellit, meros dissoluit, in solidas perdit, securitatem parit, omnem spem letitiam, cunctasque inducit, rebus omnibus formam et decorum tribuit et inducit, quia sine luce omnia corpora occulta remanent et ignota. Ausfer inquit dicitur, mas, lucez et omnia in tenebris incognita remanent. Lux igitur secundum Ambrosium, et etiam secundum Basilium, est pulcritudo omnis visibilis creature, cuius gratia maxima est in aspectu, quia cetera mundi membra laudibus efficit digna. Hec ut dicitur Basilium, id est angelorum et sanctorum supra celum quietissima habitatio. Hec summe trinitatis exemplum est demonstratio manifesta. Hec lux sine diminutione sui est luminositatis manifestatiua et diffusiuua, quia in superficie vmbrosi corporis recepta, non se profundat quantum ad visibilem spem, sed quo ad virtutem, ut dicitur Iohannes. Multas alias proprietates laude dignas habet lux quo ad suam substantiam virtutem et operationem, cuius substantia nihil inuenit purius. Vnde transiens per locos non se desolat, cuius virtute nihil est acti-

uarius, cuius operatione nihil vtilius in corporibus reperitur.

De splendore Ca. XLI.

Splendor est quodam
 defluxus exiens a substantia lucis. Egreditur autem a luce sine alterius nature commixtione, lucis a quo exiit est coeui in duratione, ut dicit Augustinus. Quam cito est ignis tam cito est splendor, vnde si ignis esset eternus, splendor esset eternus. Erit etiam splendor a luce sine lucis diminutione sine puritatis lucis, partem sine discontinuatione cum sui et aliorum manifestatiua cum sui multiplicatione, ut dicitur Basilium.

De lumine Ca. XLII

Lumen differt a lumine
 lux sicut species a genere. Omne enim lumen lux est, sed non e converso omnis lux est lumen. Nam lumen est defluxus quidam a substantia lucis in aere vel in alio diaphano corpore receptus et vndeque circumfusus. Triplex autem est lumen ut dicitur auctor prospectus, scilicet reflexum, fractum, et directum. Reflexum sicut a speculo et alijs politis corporibus quae reuolunt lumen a se receptum. Aliud est lumen fractum sicut quando lumen venit ad corpus, aliquantulum densum quod non est omnino desum vel durum recipit lumen in se, propter materiam omnino inobedientem, lumen illud non tenet rectum in cessum, sed diuertitur ab incessu recto et vocatur fractio radij. Tertium lumen est directum quod non repellit neque inuenit materiam aliquo modo inobedientem et transit libere et facit operationes perfectas. Aliud lumen est aeris et aliorum corporum transparentium perfectiui decoratiui, formarum et figurarum declaratiui, oculorum letificatiuum, oculi lippis et infirmis est lumen odiosum et molestie illatiuum, hominum a somno et torpore et ocio excitatiuum, formarum et specierum in superficie speculi vel politis corporis impressiui. Nam lumen ad superficiem polite materie pringens in angulis equalibus se reflectit, et omnium subiectorum formas ibi primit, vnde quod extra est per substantiam in superficie speculi collocat per imaginem vel figuram, lumen etiam est secundum dispositionem materie quam sibi intrat in mutationis susceptiui. Nam eius claritas inedit

in materia pspicua atq; pura et remittit in fe-
culenta materia et obscura. In materia eidi-
aphana obstaculum non inuenit. id est per ea eradi-
ans proprios fulgores exprimit et ostendit. ut dicit
Dionysius. et quanto perfectius illi infundit. tanto latius
ex ea refusa ad alia deriuat. Accedens autem ad
grossiorem naturam illi habet obscurioris distribu-
tionem apertionem. Sicut enim cum materie crasse
infundit capiti imperfecte. ita cum se effundit ex-
trinsecus apparet obscure. Cum materie crasse
facies impedit quod illuminatione recepta distribu-
atur. In purioribus igitur substantiis perfectius ap-
paret et augmentat. in grossioribus minorat. Ex
quo patet quod a purissimis et subtilissimis mate-
riis lumen perfecte comprehendit. a compactis vero et
obtusis repellam pati inuenit

De radio **Ca. XLIII.**

Radii est quidam lu-
minosus a corpore lucido defluxus qui
mediate lux vel lumen suum perficit actio-
nem. ut dicit Basilus. Radii autem alius est perpen-
dicularis et erectus qui a corpore lucido siue lumino-
so emissus recto et lineari motu sine discreti-
one aliqua petit centrum. Alius est collateralis et
refractus qui a corpore luminoso exiens et aliquid
diaphanum inueniens non recte procedit. sed obli-
quat motum suum et ista obliquitas vocatur radii
refractio. Alius vero est reflexus qui quidem a suo prin-
cipio recte vel oblique progreditur. huiusmodi corpore ob-
iecto repellit et repulsi. et talis repulsiio vel
repulsi radii reflectio nuncupatur. ut dicit auctor per-
spectiue. Radii itaque luminosus est mobilis et
agilis pspicuos et obliquos de se erectus. maxi-
me si fuerit perpendicularis. Contingit autem tra-
diu frangi et obliquari et quoniam ad partem oppositam pro-
ijci secundum dispositionem materie quam inuenit vel
quam tangit. Hic radii in nube caua et huiusmodi
interclusus. diuersas operatur in nube vel in ae-
re formas colores et figuras. ut patet in coloribus
arcus celestis qui nihil aliud est vel esse debet quam
subinratio radiorum in nube concava et aquo-
salam. ut dicitur in libro meteorum. Ex subito spiritus motu radi-
orum et continuo contingit aerem circumfusum igni-
ri et inflamari maxime cum concurrerint in loco fra-
ctionis. Nam radii ibi coadunati mutuo con-
culcant. Et ita sunt causa quare aer circumfusus se-

pius inflamatur. ut patet in cristallo vel berillo. ex
cuius oppositioe solaris radios stuppa oppo-
sita accendit et ignit.

De umbra **Ca. XLIII**

Umbra est obiectio

corporis tenebrosi et opaci ad lucem siue
corpore luminosi. Est itaque umbra
triplex secundum publicam considerationem. Contingit enim
quod corpus luminosum sit rotundum. Et aliquando est
maius quam corpus obiectum. aliquando equale. aliquando
minus. Si equale facit umbram equalem et ro-
tundam. et talis umbra dicitur chelindroides. id est equali-
ter rotunda. Si minus sit obstaculo facit um-
bram tendentem in latum ad modum calathis. et talis
umbra dicitur cathaloides. Si vero corpus lumino-
sum maius sit corpore supposito facit umbram ten-
dentem in acutum et in conum. et talis umbra dicitur
conoides. Ex quo patet quod cum sol sit maior terra
facit umbram conoidem. Contingit igitur quod terra
sit opposita soli qui assignato modo ita alte di-
rigit umbram quam luna attingit et eam inficiendo
eclipsim lune facit. sed ex quo sol tumore sperere pro-
terit. iste conus transit et declinat in partem opposi-
tam. et tunc luna libere apparet et illuminatur.
Cum vero luna directe sit opposita soli luna facit
umbram cathaloidem et id est umbram partem dirigit et
eclipsim particularem facit. quia talis umbra non
sufficit tegere totam terram cuius a radiis solis in-
quibusdam partibus illuminetur et ex tali umbra acci-
dit eclipsis in uno climate alio illuminato ex-
istente. ut dicit albus. Umbra vero caloris solaris
est repulsiua. splendoris radiorum solarium occul-
tatiua sterilitatis et fecunditatis terre induci-
ua. spentium amica et coluborum nutritiua. est u-
antium et itinerantium refrigeratiua. maturi-
tatis fructuum tardatiua. timoris et hororis
melancholicis incussiua. Cum non sit corpus. species
corporis est repulsiua. corporum motu et quiete est
superflua et figuratiua. Nam motu corpore se mo-
uet. quiescente quiescit. fugientium est inseguitiua. et
insequentiu fugitiua. quanto ei dies est longior et
sol in celo stat altior: tanto obiecti corporis umbra
videtur minor et reuerso. Et ideo sole oriente
videtur umbra maior. similiter et in occasu quam in
meridie

De tenebra **Ca. XLV**

Tenebra est lucis
 absentia a tenēdo dicta. Ligat enī
 ⁊ tener oculos ne solē videāt siue
 lucē. ⁊ sic nihil est nisi pura p̄uatio. Tenebra
 etiā dicitur aer obscur⁹ v̄l v̄mbra opaci corp⁹
 vt dicit Basili⁹. ⁊ q̄litate ⁊ situ luci cōtrariat. ti
 morē incuit. color⁹ pulcritudinē tollit. vere
 cundia diminuit. somnolētia nutrit

Incipit liber nonus De tempore
 et partibus temporis

Quot quāz aut
 dixim⁹ de p̄prietatib⁹ celi ⁊
 ei⁹ p̄tū de q̄b⁹ sacra pagi
 na facit mētionē. dicendū ē
 sub breui cōpendio de eius
 effectu. s. de motu ⁊ mēsurā

mot⁹. i. de p̄prietatib⁹ t̄p̄is ⁊ p̄tū ei⁹. Causat
 autē mot⁹ p̄mo ⁊ p̄ncipaliter a volūte celi.
 cui⁹ mot⁹ p̄mus ē ⁊ sempuern⁹. vt dicitur in li. d.
 ce. ⁊ mū. neq̄z sitis est motu inferior⁹ corpali
 ⁊ visibili siue mutabili. Cā tñ est mot⁹ inferi
 oris. q̄a mot⁹ rerū inferior⁹ generabiliū p̄ce
 dit ex incorpali ⁊ v̄niformi motu orbū supe
 rior⁹. vt dicit Aristot. ibidē. Ad mot⁹ autē est tran
 sit⁹ a termino ad terminū p̄rariū. vt dicitur in fine
 libri eiusdē. Omne ei⁹ q̄d p̄mutat de p̄rario
 mutat in p̄rariū. Et sūt sex spēs mot⁹. scz ge
 neratio. corruptio. alteratio. augmētatio. di
 minutio. s̄m locū mutatio. vt dicitur idē. Ad
 mot⁹ enī p̄mutatōis s̄m sitū. ali⁹ est reuolubi
 lis ⁊ sp̄tic⁹. ali⁹ rect⁹. ali⁹ cōposit⁹. Reuolu
 bilis autē nō mutat locū s̄m totū s̄z s̄m p̄tes.
 Circularis tñ q̄nq̄z mutat locū s̄m totū. vt
 p̄t̄z in motu planetarū. Rectus autē sp̄ mutat
 locū q̄z diu est ī actu. aut ei mouet a centro
 ad circūferētia vt ignis ⁊ aer ⁊ b̄mōi leuia q̄
 ferunt sursū aut ecōuerso mouent deorsum
 ad centrū vt ḡuia sicut aq̄ ⁊ terra. Sic autē
 mot⁹ b̄z sex spēs. est ei dexter sinister. añ retro
 supior ⁊ inferior. Cōposit⁹ v̄o mot⁹ ē ex du
 obus motib⁹ p̄rariis. sicut mot⁹ ligni ī q̄ ac
 cendit ignis. Ad mot⁹ insup b̄z p̄p̄riū. q̄a ex
 v̄ebemēu motu generat calor. vt p̄z ex motu
 p̄mi orbis ex cui⁹ p̄fricatōe ⁊ motu inflāma
 tur ether. vt dicitur arif. ⁊ ex motu liquefit plum

bū q̄d est in eo. vt dicitur idē. Ad mot⁹ enī nō p̄t
 mēsurari nisi s̄m mēsurā sp̄cij in q̄ ē mot⁹.
 De enī q̄d mouet aut mouet p̄prietate vt
 adamas mouet ferrū. aut violētia sic ex forti
 impulsu v̄tu mouet nauis. aut ex volūrate.
 sic mouet corp⁹ put vult aim⁹. Ad mot⁹ v̄o
 mutatōis ē duplex. v̄l mutatōis de loco ad
 locū. v̄l p̄mutatōis. dispositōis. ad dispositi
 onē de loco ad locū naturalit̄ aut p̄ vim. La
 pis ei⁹ q̄n ab alto demittit q̄nto maḡ descen
 dit tāto est ei⁹ mot⁹ maḡ impetuolus v̄n ī
 tendit in fine ip̄i⁹. q̄ v̄o mouet p̄ violētia ī
 tendit mot⁹ ei⁹ in p̄ncipio mot⁹ ip̄i⁹. ⁊ q̄nto
 remot⁹ est a suo p̄ncipio tanto debilior erit
 mot⁹. vt p̄z in sagitta ab arcu emissa. q̄ tam a
 remotis p̄t̄ p̄ici. q̄ ī v̄ltimo nihil penetrat
 neq̄z ledit. Ad mot⁹ itaq̄z ē generatōis ⁊ omis
 trāsmutatōis inferior⁹ causatiū⁹ calor⁹ ⁊
 inflāmatōis inductiū⁹. tā aq̄ q̄z aeris subti
 liatiū⁹. calor⁹ natural⁹ p̄fortatiū⁹. appetit⁹
 excitatiū⁹. medicine laxatiue ad mūdicā
 dū corp⁹ coopatiū⁹. v̄n dicitur Ipo. Si vis elle
 boy ducere moue corp⁹. Itē si fuerit mot⁹ a
 cētro ad circūferētia. erit materie extēsiuus.
 diffusiu⁹ ⁊ dilatatiū⁹. Si v̄o fuerit ecōuerso
 a circūferētia vsq̄z ad centrū erit aggregati
 uus. p̄tū inspissatiū⁹ ⁊ p̄strictiū⁹. Itē mot⁹
 t̄p̄at⁹ est nature aiator⁹ corp⁹ p̄seruatiuus
 immoderat⁹ v̄o est nature destructiū⁹.

De tempore

Ca. I.

Temp⁹ est rerū mu
 tabiliū mēsurā. vt dicitur arif. in li. d. v.
 substātijs. Tps est numer⁹ nume
 rās in oi eo q̄d numerat. vel sic dicitur Raban⁹
 Tps est dimēsiō rez mutabiliū s̄m motū ⁊
 s̄m morā. coeuū in reb⁹ mutabilib⁹. vt dicitur
 Aug. Nihil ē p̄ciōsi⁹ t̄p̄e. v̄n de oi possessiōe
 duo p̄nt s̄l haberi v̄l pla. s̄z d̄ t̄p̄e duo momē
 ta s̄l haberi nō p̄nt. v̄n t̄p̄e recuperatōis nō re
 cipit. amissio ei⁹ t̄p̄is irrecupabil⁹ est. Breue ē
 t̄p̄ mutabile instabile ⁊ irrecupabile. cū mo
 tu ei⁹ ⁊ mobili incipit. q̄ penit⁹ deficere t̄p̄s fi
 nit. ⁊ iō nō erit in futuro. s̄z cessabit. q̄n nihil
 nisi eternitas erit vt dicitur aug. Tpe nihil est cō
 muni⁹. Qib⁹ enī eq̄lter est cōe. t̄p̄e nihil labi
 lius. q̄a nūq̄z q̄escit. imo q̄n incipit deficere